

Krywan Tomasz, Ordynacja podatkowa 2016-2017 - przewodnik po zmianach

Opublikowano: ABC
Status: aktualny

Krywan Tomasz, Ordynacja podatkowa 2016-2017 - przewodnik po zmianach

Streszczenie

W najbliższych latach wprowadzone zostaną duże zmiany w przepisach ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa – dalej o.p. Większość z tych zmian weszła w życie 1 stycznia 2016 r., część weszła dopiero 1 lipca 2016 r. lub dopiero wejdzie w życie 1 stycznia 2017 r. Poniżej znajduje się zestawienie najważniejszych już uchwalonych oraz jeszcze planowanych zmian.

ZMIANY, KTÓRE WESZŁY ŻYCIE 1 STYCZNIA 2016 r.	
Przepisy obowiązujące przed zmianą (do 31 grudnia 2015 r.)	Przepisy obowiązujące po zmianie (od 1 stycznia 2016 r.)
1. Wprowadzenie zasady rozstrzygnięcia wątpliwości na korzyść podatnika	
Do tej pory nie było przepisu stanowiącego wprost nakazującego, aby niedające się usunąć wątpliwości co do treści przepisów prawa podatkowego należało rozstrzygać na korzyść podatnika. Reguła ta wynikała jedynie z orzecznictwa sądów administracyjnych oraz Trybunału Konstytucyjnego.	Z dniem 1 stycznia 2016 r. dodany został art. 2a o.p. stanowiący, że niedające się usunąć wątpliwości co do treści przepisów prawa podatkowego rozstrzyga się na korzyść podatnika.
Przeczytaj również: Rozstrzygnięcie wątpliwości na korzyść podatnika	
2. Uznanie zestawień podatkowych za deklaracje	
Z dotychczas obowiązującej definicji deklaracji nie wynikało, aby za deklarację w rozumieniu o.p. uważane były zestawienia. Istniały w związku z tym wątpliwości czy deklaracjami w rozumieniu o.p. są również miesięczne zestawienia	Z dniem 1 stycznia 2016 r. określona została nowa definicja deklaracji. Ze znowelizowanego brzmienia art. 3 pkt 5 o.p. wynika, że przez deklaracje rozumie się również zestawienia, do których składania obowiązani są na podstawie przepisów prawa podatkowego, podatnicy, płatnicy i inkasenci. Powoduje to, że nie ulega wątpliwości, że deklaracjami w rozumieniu o.p. są również miesięczne zestawienia oświadczeń, o których mowa w art. 89 ust. 14 u.p.a., a w konsekwencji że do zestawień tych stosuje się przepisy o.p.

<p>oświadczeń, o których mowa w art. 89 ust. 14 ustawy z dnia 6 grudnia 2008 r. o podatku akcyzowym – dalej u.p.a. - a w konsekwencji czy – przykładowo – zestawienia takie można korygować.</p>	<p>dotyczące deklaracji (w tym dotyczące korygowania deklaracji).</p>
<p>3. Zmiana definicji podmiotu krajowego oraz podmiotu zagranicznego</p>	
<p>Wcześniej z określonych przepisami art. 3 pkt 11 i 12 o.p. definicji nie wynikało, że podmiotami krajowymi oraz podmiotami powiązаными w rozumieniu o.p. są tylko podmioty powiązane.</p>	<p>Od 1 stycznia 2016 r. sprecyzowane zostało, że podmiotami krajowymi oraz podmiotami powiązаными w rozumieniu o.p. są wyłącznie podmioty powiązane z innymi podmiotami w rozumieniu przepisów ustaw o podatku dochodowym (art. 3 pkt 11 i 12 o.p.).</p>
<p>4. Ułatwienia dotyczące pism nadawanych pocztą za granicą</p>	
<p>Dotychczas tylko nadanie pisma w polskiej placówce pocztowej operatora wyznaczonego (czyli na Poczcie Polskiej) skutkowało uznaniem terminu za zachowany, jeżeli pismo zostało nadane przed upływem tego terminu (zob. art. 12 § 6 pkt 2 o.p.). Przepisowi temu nie towarzyszą żadne regulacje dotyczące pism nadawanych w placówkach pocztowych poza granicami Polski.</p>	<p>Z dniem 1 stycznia 2016 r. art. 12 § 6 pkt 2 o.p. otrzymał nowe brzmienie. Wynika z niego, że termin uważa się również za zachowany, jeżeli przed jego upływem pismo zostanie nadane w placówce pocztowej operatora świadczącego pocztowe usługi powszechne w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej, jak również jeżeli pismo nadane w państwie spoza Unii Europejskiej zostanie przed upływem terminu otrzymane przez polską placówkę pocztową operatora wyznaczonego (czyli przez Poczte Polską).</p>
<p>5. Powołanie dyrektora Biura Krajowej Informacji Podatkowej jako organu właściwego w sprawach dotyczących wydawania interpretacji indywidualnych</p>	
<p>Do tej pory organem podatkowym w sprawach dotyczących wydawania interpretacji indywidualnych był wyłącznie Minister Finansów. Upoważniał on niektórych dyrektorów izb skarbowych do wydawania w swoim imieniu interpretacji</p>	<p>Z dniem 1 stycznia 2016 r. powołany został nowy organ podatkowy w postaci dyrektora Biura Informacji Podatkowej. Jest on organem podatkowym właściwym w sprawach dotyczących wydawania interpretacji indywidualnych (zob. dodany z dniem 1 stycznia 2016 r. art. 13 § 2a o.p.). Minister Finansów pozostaje organem podatkowym właściwym w sprawach dotyczących wydawania interpretacji ogólnych (zob. art. 13 § 2 pkt 4 o.p.) oraz w sprawach dotyczących zmian interpretacji indywidualnych (zob. dodany z dniem 1</p>

indywidualnych.	stycznia 2016 r. art. 13 § 2 pkt 4a o.p.).
6. Wprowadzenie „grupowych” wniosków o interpretację indywidualną	
<p>Dotychczas nie było możliwości występowania przez dwa lub więcej podmiotów ze wspólnym wnioskiem o wydanie interpretacji indywidualnej.</p>	<p>Z dniem 1 stycznia 2016 r. umożliwiające zostało występowanie z wnioskami o wydanie interpretacji przez dwa lub więcej zainteresowanych uczestniczących w tym samym zaistniałym stanie faktycznym lub mających uczestniczyć w tym samym zdarzeniu przyszłym (wnioski wspólne).</p> <p>Zasady obowiązujące w tym zakresie określają przepisy art. 14 o.p. Wynika z nich, między innymi, że interpretacja indywidualna w takich przypadkach doręczana jest tylko jednemu z zainteresowanych (pozostałym doręczany będzie odpis interpretacji indywidualnej lub postanowienia), a opłata za wydanie interpretacji wynosi iloczyn opłaty standardowej i liczby zainteresowanych składających wnioski wspólny.</p>
7. Wyłączenie możliwości składania wniosków o wydawanie interpretacji indywidualnych w sprawach dotyczących przepisów adresowanych do organów podatkowych oraz organów kontroli skarbowej	
<p>Dotychczas z przepisów nie wynikało wprost wyłączenie możliwości wnioskowania o wydawanie interpretacji indywidualnych w sprawach dotyczących przepisów adresowanych do organów podatkowych oraz organów kontroli skarbowej. Tym niemniej sądy administracyjne uznawały, że przedmiotem wniosków o wydawanie interpretacji indywidualnych mogą być wyłącznie przepisy prawa materialnego (zob. przykładowo wyrok NSA z dnia 8</p>	<p>Z początkiem 2016 r. dodany został przepis stanowiący, że przedmiotem wniosku o interpretację indywidualną nie mogą być przepisy prawa podatkowego regulujące właściwość oraz prawa i obowiązki organów</p>

<p>stycznia 2014 r. – II FSK 143/12).</p>	<p>podatkowych oraz organów kontroli skarbowej (zob. dodany z dniem 1 stycznia 2016 r. art. 14b § 2a o.p.).</p>
<p>8. Określenie sposobu postępowania w przypadkach zbieżności wniosków o wydanie interpretacji indywidualnej z treścią aktualnej interpretacji ogólnej</p>	
<p>Dotychczas przepisy nie wskazywały sposobu postępowania w przypadkach, gdy występowała zbieżność wniosków o wydanie interpretacji indywidualnej z treścią aktualnej interpretacji ogólnej.</p>	<p>Dodany z dniem 1 stycznia 2016 r. art. 14b § 5a o.p. stanowi, że w przypadku zbieżności wniosku o wydanie interpretacji indywidualnej z treścią aktualnej interpretacji ogólnej wydaje się postanowienie o stwierdzeniu, że do stanu faktycznego lub zdarzenia przyszłego opisanego we wniosku zastosowanie znajduje interpretacja ogólna, z jednoczesnym stwierdzeniem bezprzedmiotowości wniosku. Do wydawania takich postanowień Minister Finansów może upoważnić dyrektora Biura Krajowej Informacji Podatkowej.</p>
<p>9. Umożliwienie podpisywania interpretacji podpisem potwierdzonym profilem zaufanym ePUAP</p>	
<p>Jak stanowił art. 14c § 4 o.p. – interpretacja indywidualna wydana w formie dokumentu elektronicznego była opatrzona bezpiecznym podpisem elektronicznym weryfikowanym za pomocą ważnego kwalifikowanego certyfikatu.</p>	<p>Od 1 stycznia 2016 r. interpretacja indywidualna wydana w formie dokumentu elektronicznego może również być opatrzona podpisem potwierdzonym profilem zaufanym ePUAP (zob. obowiązujące od 1 stycznia 2016 r. brzmienie art. 14c § 4 o.p.).</p>
<p>10. Zmiany mające na celu podniesienie efektywności zmian nieprawidłowych interpretacji indywidualnych</p>	

Do tej pory nie istniały zastrzeżenia co do efektywności dokonywania zmian nieprawidłowych interpretacji indywidualnych.

W celu poniesienia efektywności zmian nieprawidłowych interpretacji indywidualnych z początkiem 2016 r. wprowadzone zostały, między innymi, zmiany polegające na:

1) określeniu upoważnienia dyrektora Biura Krajowej Informacji Podatkowej do zmieniania wydanych interpretacji indywidualnych na etapie rozpatrywania wezwania do usunięcia naruszenia prawa (wezwanie takie jest konieczne, aby interpretacja indywidualna mogła zostać zaskarżona do wojewódzkiego sądu administracyjnego) (zob. dodawany z dniem 1 stycznia 2016 r. art. 14b § 6a pkt 2 o.p.),

2) dodaniu przepisu stanowiącego, że zmiana interpretacji indywidualnej następuje tylko do opisanego we wniosku stanu faktycznego lub zdarzenia przyszłego, na podstawie którego wydana została zmieniona interpretacja (zob. obowiązujące od 1 stycznia 2016 r. brzmienie art. 14e § 2 o.p.); usunie to wątpliwości co do możliwości uzupełniania stanu faktycznego na etapie zmiany interpretacji indywidualnej (efektem dodania wskazanego przepisu jest wyłączenie takiej możliwości),

3) upoważnieniu Ministra

	<p>Finansów do uchylania wydanych interpretacji indywidualnych i umarzania postępowań w sprawie ich wydania, jeżeli w dniu ich wydania istniały przesłanki do odmowy wszczęcia postępowania w sprawie wydania interpretacji indywidualnej (zob. art. 14e § 1 pkt 2 o.p. w brzmieniu obowiązującym od 1 stycznia 2016 r.),</p> <p>4) upoważnieniu Ministra Finansów do stwierdzania wygaśnięcia interpretacji indywidualnej; możliwość taka ma istnieć w przypadku interpretacji indywidualnych niezgodnych z opublikowaną po wydaniu tych interpretacji indywidualnych interpretacją ogólną (zob. art. 14e § 1 pkt 3 o.p. w brzmieniu obowiązującym od 1 stycznia 2016 r.).</p>
<p>11. Dodatkowe uprawnienia dyrektora Biura Krajowej Informacji Podatkowej</p>	
<p>Dotychczas Minister Finansów mógł upoważnić podległe mu organy podatkowe tylko do wydawania interpretacji indywidualnych w jego imieniu.</p>	<p>Od 1 stycznia 2016 r. – na podstawie dodawanego art. 14b ust. 6a o.p. - Minister Finansów może upoważnić dyrektora Biura Krajowej Informacji Podatkowej do dokonywania w jego imieniu następujących czynności:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) zmiany interpretacji indywidualnych na etapie rozpatrywania wezwania do usunięcia naruszenia prawa, 2) stwierdzania wygaśnięcia interpretacji indywidualnych, 3) wydawania postanowień w toku postępowania w sprawie

	<p>wydania interpretacji indywidualnych</p> <p>4) wydawania postanowień stwierdzających, że do stanu faktycznego lub zdarzenia przyszłego opisanego we wniosku zastosowanie znajduje interpretacja ogólna, z j e d n o c z e s n y m s t w i e r d z e n i e m bezprzedmiotowości wniosku, jak również do dokonywania zmiany tych postanowień,</p> <p>5) uchylania postanowień, o których mowa w pkt 4.</p>
<p>12. Doręczenie zmienionej interpretacji indywidualnej następcy prawnemu</p>	
<p>Obecnie przepisy nie wskazują, że zmieniona interpretacja indywidualna może zostać doręczona następcy prawnemu podmiotu, któremu interpretacja została wydana.</p>	<p>Z dniem 1 stycznia 2016 r. dodany zostanie przepis wskazujący, że zmianę interpretacji indywidualnej (jak również postanowień dotyczących interpretacji indywidualnych) doręcza się podmiotowi, któremu w danej sprawie została wydana interpretacja (względnie postanowienie), albo jego następcy prawnemu (zob. dodawany z dniem 1 stycznia 2016 r. art. 14e § 4 o.p.).</p>
<p>13. Określenie zasad zwracania opłat za wnioski o wydanie interpretacji indywidualnej</p>	
<p>Wcześniej istniał jedynie przepis wskazujący, że zwrot nienależnej opłaty za wydanie interpretacji indywidualnej następuje nie później niż w terminie 7 dni od dnia zakończenia postępowania w sprawie wydania interpretacji (zob. art. 14f § 2a o.p.).</p>	<p>Z początkiem 2016 r. dodany został art. 14f § 2b o.p., który stanowi, że opłata za wniosek o wydanie interpretacji indywidualnej podlega zwrotowi wyłącznie w przypadku:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) wycofania wniosku - w całości, 2) wycofania części wniosku w odniesieniu do

	<p>przedstawionego w nim odrębnego stanu faktycznego lub zdarzenia przyszłego - w odpowiedniej części;</p> <p>3) uiszczenia jej w kwocie wyższej od należnej - w odpowiedniej części.</p>
<p>14. Umieszczanie w bazie interpretacji informacji o zmianie, uchyleniu oraz stwierdzeniu wygaśnięcia interpretacji indywidualnej</p>	
<p>Do tej pory w bazie interpretacji (publikowanej na stronie http://sip.mf.gov.pl/sip/) nie było informacji o zmianie, uchyleniu oraz stwierdzeniu wygaśnięcia interpretacji indywidualnej.</p>	<p>Od 1 stycznia 2016 r. w bazie interpretacji są zamieszczane informacje o zmianie, uchyleniu oraz stwierdzeniu wygaśnięcia interpretacji indywidualnej (zob. dodany z dniem 1 stycznia 2016 r. art. 14i § 4 o.p.), jak również informacje o nieprawidłowych interpretacjach indywidualnych, które z powodu śmierci, likwidacji lub rozwiązania wnioskodawcy, dla którego interpretacja indywidualna została wydana, nie mogą zostać zmienione, uchylone lub nie można stwierdzić ich wygaśnięcia (zob. dodany z dniem 1 stycznia 2016 r. art. 14i § 5 o.p.).</p>
<p>15. Wprowadzenie możliwości wnioskowania o wydanie interpretacji indywidualnej przez podmioty zamawiające</p>	
<p>Wcześniej podmioty zamawiające w rozumieniu ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. - Prawo zamówień publicznych (tekst jedn.: Dz. U. z 2013 r. poz. 907 z późn. zm.) – dalej p.r.z. - nie mogły wnioskować o wydanie interpretacji indywidualnej.</p>	<p>Od 1 stycznia 2016 r. podmioty zamawiające w rozumieniu p.r.z. mają możliwość wnioskowania o wydanie interpretacji indywidualnej (zob. dodany z dniem 1 stycznia 2016 r. art. 14s o.p.). Zapewni to stosowanie reguł konkurencji i jednolite traktowanie</p>

	<p>podmiotów ubiegających się o zamówienia publiczne, którzy - ze względu na istniejące wątpliwości co do wysokości VAT - w składanych ofertach często określają różne stawki VAT.</p>
<p>Przeczytaj więcej: <u>Zmiany w przepisach dotyczących interpretacji indywidualnych od 1 stycznia 2016 r.</u></p>	
<p>16. Określenie właściwości organów podatkowych w przypadku następstwa prawnego</p>	
<p>Dotychczas przepisy nie regulowały kwestii ustalania właściwości miejscowej w sprawach praw i obowiązków podatników, płatników i inkasentów przejętych przez ich następców prawnych. Właściwość ta była zatem ustalana na zasadach ogólnych.</p>	<p>Z początkiem 2016 r. wprowadzona została zasada, że organem podatkowym właściwym miejscowo w sprawie praw i obowiązków podatnika (płatnika, inkasenta), przejętych przez następcę prawnego, jest organ podatkowy właściwy dla następcy prawnego (zob. dodany z dniem 1 stycznia 2016 r. art. 17b § 1 o.p.). Zasada ta nie obowiązuje w przypadku następstwa prawnego spadkobierców i zapisobierców – w tym zakresie właściwym organem podatkowym będzie organ podatkowy właściwy ze względu na ostatnie miejsce zamieszkania spadkodawcy (zob. dodany z dniem 1 stycznia 2016 r. art. 17b § 2 o.p.).</p>
<p>17. Rozszerzenie stosowania zasady zachowania właściwości przez organy właściwe w dniu wszczęcia postępowania podatkowego lub kontroli podatkowej</p>	
<p>Dotychczas organy podatkowe właściwe w dniu wszczęcia postępowania podatkowego lub kontroli podatkowej pozostawały właściwe w sprawie, której to postępowanie lub kontrola dotyczy, chociażby w trakcie postępowania lub kontroli nastąpiło zdarzenie powodujące zmianę właściwości (zob. art. 18b o.p.). Istniały również wątpliwości czy zasada</p>	<p>Od 1 stycznia 2016 r. organy podatkowe właściwe w dniu wszczęcia postępowania podatkowego lub kontroli podatkowej pozostają właściwe we wszystkich</p>

<p>zachowania właściwości obowiązuje po zakończeniu kontroli podatkowej.</p>	<p>sprawach związanych z zobowiązaniem podatkowym, które jest przedmiotem postępowania lub kontroli, chociażby w trakcie postępowania lub kontroli nastąpiło zdarzenie powodujące zmianę właściwości (zob. art. 18b § 1 o.p. w brzmieniu obowiązującym od 1 stycznia 2016 r.). Ponadto z początkiem 2016 r. dodany został przepis stanowiący, że jeżeli zdarzenie powodujące zmianę właściwości organu podatkowego nastąpiło po zakończeniu kontroli podatkowej, właściwym miejscowo w sprawie, której ta kontrola dotyczy, pozostaje organ właściwy w dniu wszczęcia kontroli podatkowej (zob. art. 18b § 2 o.p. w brzmieniu obowiązującym od 1 stycznia 2016 r.). Przepisy powyższe – jak stanowi od 1 stycznia 2016 r. art. 18b § 3 o.p. – są stosowane odpowiednio:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) w razie następstwa prawnego powodującego zmianę właściwości; 2) w sprawach, o których mowa w art. 21 § 3a, art. 24 i art. 30 o.p., 3) w sprawach orzekania o odpowiedzialności osób trzecich.
<p>18. Wprowadzenie możliwości wyznaczania „wiodących” organów podatkowych</p>	
<p>Do tej pory nie było możliwości wyznaczania jednego „wiodącego” urzędu w sprawach podmiotów objętych właściwością miejscową różnych urzędów.</p>	<p>Od 1 stycznia 2016 r. umożliwiające zostało wyznaczenie:</p>

1) przez Ministra Finansów jednego organu podatkowego (naczelnika urzędu skarbowego, naczelnika urzędu celnego, dyrektora izby skarbowej albo dyrektora izby celnej), jako właściwego do przeprowadzania kontroli podatkowej lub postępowań w sprawach dotyczących podatników pozostających w zakresie właściwości miejscowej różnych organów podatkowych (zob. dodawany z dniem 1 stycznia 2016 r. art. 18c § 1 o.p.),

2) przez dyrektora izby skarbowej lub dyrektora izby celnej odpowiednio nadzorowanego naczelnika urzędu skarbowego lub naczelnika urzędu celnego, jako właściwego do przeprowadzania kontroli podatkowej lub postępowań w sprawach dotyczących podatników pozostających w zakresie właściwości miejscowej różnych nadzorowanych naczelników (zob. dodany z dniem 1 stycznia 2016 r. art. 18c § 2 o.p.).

Powyższe jest możliwe, jeżeli zachodzi uzasadnione podejrzenie popełnienia przestępstwa skarbowego lub konieczność zabezpieczenia dowodów jego popełnienia. Wyznaczonym organem podatkowym będzie mógł być wyłącznie organ właściwy przynajmniej dla jednego z

	podatników (zob. dodawany z dniem 1 stycznia 2016 r. art. 18c § 3 o.p.).
19. Umożliwienie przejmowania postępowań przez urzędy kontroli skarbowej	
<p>Poprzednio przepisy nie przewidywały możliwości przejęcia postępowania podatkowego prowadzonego przez organ podatkowy przez organ kontroli skarbowej.</p>	<p>Z początkiem 2016 r. dodane zostały przepisy umożliwiające przejęcie postępowania podatkowego prowadzonego przez organ podatkowy pierwszej instancji (najczęściej organem tym jest naczelnik urzędu skarbowego) przez organ kontroli skarbowej. Jest to możliwe, jeżeli informacje otrzymane przez organ podatkowy z banku lub innej instytucji finansowej, o których mowa w art. 182 o.p., nie pozwalają na wyjaśnienie istotnych okoliczności faktycznych sprawy (zob. dodawany z dniem 1 stycznia 2016 r. art. 18d § 1 o.p.). Wprowadzenie takiej możliwości jest związane z tym, że organy kontroli skarbowej mają szerszy dostęp do danych bankowych niż organy podatkowe.</p>
Przeczytaj również:	
<u>Rozszerzenie uprawnień organów podatkowych w toku postępowania dowodowego</u>	
20. Zmiany w przepisach dotyczących porozumień w sprawach ustalania cen transakcyjnych	
<p>Poprzednio:</p> <p>1) decyzja w sprawie porozumienia zawierać powinna sześć obligatoryjnych elementów (elementy te określał art. 20i § 3 o.p.),</p> <p>2) jeżeli w toku postępowania organ stwierdził istnienie przeszkód, które nie pozwalają na zaakceptowanie wyboru i stosowania metody ustalania ceny transakcyjnej przedstawionej we wniosku, zawiadamiał o tych</p>	<p>Z początkiem 2016 r. wprowadzonych został szereg zmian w przepisach dotyczących porozumień w sprawach ustalania cen transakcyjnych. Z nowych przepisów wynika, między innymi, że:</p>

<p>przeszkodach wnioskodawcę oraz proponuje inną metodę ustalania ceny transakcyjnej (zob. art. 20h § 2 o.p.),</p> <p>3) na podstawie art. 20i § 5 o.p. termin obowiązywania decyzji w sprawie porozumienia mógł być przedłużany na kolejne pięcioletnie okresy na wniosek podmiotu powiązanego, złożony nie później niż na 6 miesięcy przed upływem tego terminu, jeżeli kryteria uznanej w tej decyzji metody ustalania ceny transakcyjnej między podmiotami powiązаныmi nie uległy zmianie.</p>	<p>1) decyzja w sprawie porozumienia zawiera tylko trzy obligatoryjne elementy (zob. art. 20a § 1 o.p.; towarzyszy temu uchylenie art. 20i § 3 o.p.),</p> <p>2) organ podatkowy zawiadamiając wnioskodawcę o przeszkodach, które nie pozwalają na zaakceptowanie wyboru i stosowania metody ustalania ceny transakcyjnej przedstawionej we wniosku, nie musi proponować innej metody ustalania ceny transakcyjnej (zob. art. 20h § 2 o.p.),</p> <p>3) instytucja przedłużenia terminu obowiązywania decyzji została zastąpiona instytucją odnowienia decyzji w sprawie porozumienia; instytucja ta może mieć zastosowanie, jeżeli elementy decyzji, która ma ulec odnowieniu, nie uległy istotnej zmianie (zob. art. 20i § 5 i 6 o.p.).</p>
<p>21. Umożliwienie organom podatkowym wydawania nowych rodzajów decyzji określających</p>	
<p>Wcześniej w istocie nie istniała podstawa prawna do wydawania przez organy podatkowe decyzji określających:</p> <p>1) wysokość zobowiązania podatkowego, jeżeli powstałego zobowiązania nie wykazano,</p> <p>2) wysokość nadwyżki VAT przeniesionej do rozliczenia,</p> <p>3) wobec podmiotów innych niż podatnicy (np. innych niż podatnicy podmiotów obowiązanych do zapłaty VAT na podstawie art. 108 ust. 1 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług,</p> <p>4) wysokość przychodu lub dochodu, którego wysokość nie powoduje obowiązku zapłaty podatku.</p>	<p>Od 1 stycznia 2016 r. organy podatkowe mają możliwość wydawania decyzji określających:</p> <p>1) wysokość zobowiązania podatkowego, jeżeli powstałego zobowiązania nie wykazano (zob. art. 21 § 3 o.p.),</p> <p>2) wysokość nadwyżki VAT przeniesionej do rozliczenia wykazano (zob. art. 21 § 3a o.p.),</p>

	<p>3) wobec innych podmiotów niż podatnicy (zob. art. 21 § 4 o.p. w brzmieniu obowiązującym od 1 stycznia 2016 r.),</p> <p>4) wysokość dochodu lub zysku, którego wysokość nie powoduje obowiązku zapłaty podatku (zob. art. 21b o.p.).</p>
22. Wprowadzenie możliwości odstąpienia od oszacowania podstawy opodatkowania mimo braku ksiąg podatkowych	
<p>Dotychczasowa treść art. 23 § 1 pkt 1 oraz art. 23 § 2 o.p. mogły sugerować, że brak ksiąg podatkowych bezwzględnie obliguje do szacowania podstawy opodatkowania nawet, gdy istnieją dowody pozwalające na określenie rzeczywistej podstawy opodatkowania.</p>	<p>Z początkiem 2016 r. nowe brzmienie otrzymał art. 23 § 2 o.p. Wynika z niego będzie, że odstąpienie od określenia podstawy opodatkowania w drodze oszacowania jest możliwe również, jeżeli pomimo braku ksiąg podatkowych dowody uzyskane w toku postępowania pozwalają na określenie podstawy opodatkowania.</p>
<p>Przeczytaj również: Rozszerzenie uprawnień organów podatkowych w toku postępowania dowodowego</p>	
23. Wyłączenie zasady preferowania metod szacowania podstawy opodatkowania określonych w o.p.	
<p>Poprzednio z art. 23 § 4 o.p. wynikało, że inne metody szacowania podstawy opodatkowania niż określone w art. 23 § 3 o.p. mogły być stosowane tylko w szczególnie uzasadnionych przypadkach.</p>	<p>Z dniem 1 stycznia 2016 r. art. 23 § 4 o.p. został uchylony. Tym samym wyłączona została zasada preferowania (pierwszeństwa) metod szacowania podstawy opodatkowania określonych w o.p.</p>
24. Umożliwienie orzekania o odpowiedzialności podatnika w decyzji określającej wysokość zobowiązania podatkowego	
<p>Przepisów o odpowiedzialności płatników i inkasentów za niepobrany podatek nie stosowało się, jeżeli odrębne przepisy stanowiły inaczej albo jeżeli podatek nie został pobrany z winy podatnika. W tych przypadkach organ podatkowy</p>	<p>Poprzez nadanie z dniem 1 stycznia 2016 r. nowego brzmienia art. 30 § 5 o.p. umożliwiało zostało</p>

<p>wydawał decyzję o odpowiedzialności podatnika (zob. art. 30 § 5 o.p.). Nie istniała możliwość orzekania o odpowiedzialności podatnika w decyzji określającej wysokość zobowiązania podatkowego.</p>	<p>o r z e k a n i e o odpowiedzialności podatkowej podatnika w decyzji określającej wysokość zobowiązania podatkowego.</p>
<p>25. Umożliwienie ustanawiania hipoteki przymusowej na współwłasności praw</p>	
<p>Do tej pory nie istniała możliwość ustanawiania hipoteki przymusowej na udziałach w prawie:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) użytkownika wieczystego, oraz 2) spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu. 	<p>Poprzez nadanie nowego brzmienia art. 34 § 4 pkt 1 i 2 o.p. z początkiem 2016 r. umożliwiające zostało ustanawianie hipoteki przymusowej na udziałach w prawie:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) użytkownika wieczystego, oraz 2) spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu.
<p>26. Określenie trybu zaspokojenia z przedmiotu hipoteki przymusowej</p>	
<p>Jak stanowił art. 42 § 7 o.p., zaspokojenie z przedmiotu zastawu skarbowego następowało w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji. W przypadku zaspokojenia z hipoteki przymusowej podobnego przepisu nie było.</p>	<p>Z dniem 1 stycznia 2016 r. dodany został art. 38a o.p. stanowiący, że zaspokojenie z przedmiotu hipoteki przymusowej następuje w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji, chyba że z przedmiotu hipoteki jest prowadzona egzekucja przez sądowy organ egzekucyjny.</p>
<p>27. Zmiany w przepisach dotyczących kwot traktowanych na równi z zaległością podatkową</p>	
<p>Dotychczas art. 52 § 1 o.p. nie obejmował wszystkich sytuacji, w których po stronie podatnika występuje obowiązek zwrotu nienależnie otrzymanych od organu podatkowego nadpłaty lub zwrotu podatku. Powodowało to, że – zważywszy na brak uregulowań w zakresie trybu</p>	<p>Od 1 stycznia 2016 r. na równi z zaległością podatkową traktowane są wszystkie otrzymane nadpłaty oraz zwroty podatku wykazane w deklaracji nienależnie lub w wysokości wyższej od należnej (zob. art. 52 § 1 pkt 1 w zw. z art. 52 § 2 o.p.). Ponadto na równi z zaległością podatkową traktowane są – w razie niedokonania zwrotu w terminie 30 dni i wydania przez organ podatkowy decyzji określającej obowiązek zwrotu – po upływie 30 dni od doręczenia decyzji określającej obowiązek zwrotu także otrzymane nadpłaty oraz zwroty podatku:</p>

zwrotu takich należności – występowały trudności z odzyskaniem od podatników niektórych nienależnie zwróconych im kwot (konieczne było stosowanie trybu cywilnoprawnego).	1) określone lub stwierdzone w decyzjach, które następnie zostały uchylone, zmienione lub stwierdzono ich nieważność albo stwierdzono ich wygaśnięcie, 2) stwierdzone na wniosek w trybie art. 75 § 4 o.p., w zakresie wynikającym z tego wniosku, nienależnie lub w wysokości wyższej od należnej, 3) wykazane dodatkowo, w korekcie deklaracji dokonanej w trybie art. 284 o.p., nienależnie lub w wysokości wyższej od należnej (zob. art. 52 § 3 w zw. z art. 52 § 1 pkt 2 o.p.).
---	---

28. Nowy rodzaj decyzji w sprawie zwrotu nienależnego wynagrodzenia płatników oraz inkasentów

Poprzednio art. 28 § 2 o.p. stanowił, że w razie stwierdzenia, że płatnik lub inkasent pobrał wynagrodzenie nienależnie lub w wysokości wyższej od należnej, organ podatkowy wydawał decyzję o zwrocie nienależnego wynagrodzenia.	Z dniem 1 stycznia 2016 r. art. 28 § 2 o.p. został uchylony. W zamian dodany został art. 52a o.p. stanowiący, że zwrotowi bez wezwania organu podatkowego podlega wynagrodzenie płatników lub inkasentów pobrane nienależnie lub w wysokości wyższej od należnej, które traktuje się jako zaległość podatkową. W przypadkach takich organ podatkowy wydaje decyzję, w której określa wysokość zaległości podatkowej.
--	--

29. Doprecyzowanie sposobu obliczania odsetek za zwłokę w razie uchylenia decyzji i przekazania sprawy do ponownego rozpatrzenia oraz stwierdzenia nieważności decyzji

Poprzednio treść art. 54 § 3 o.p. rodziła wątpliwości co do sposobu obliczania odsetek za zwłokę w razie uchylenia decyzji i przekazania sprawy do ponownego rozpatrzenia oraz stwierdzenia nieważności decyzji. Kwestią sporną było czy w przypadkach takich terminy określone w art. 53 § 1 pkt 2, 3 i 7 o.p. liczone są na nowo od dnia otrzymania akt sprawy i nie podlegają sumowaniu z dotychczasowymi, czy też terminy te w postępowaniu pierwszym i drugim podlegają sumowaniu.	Poprzez nadanie nowego brzmienia art. 54 § 3 o.p. z początkiem 2016 r. zostało doprecyzowane, że terminy w przypadku obliczania odsetek za zwłokę w razie uchylenia decyzji i przekazania sprawy do ponownego rozpatrzenia oraz stwierdzenia nieważności decyzji terminy określone w art. 53 § 1 pkt 2, 3 i 7 o.p. liczone są na nowo od dnia otrzymania akt sprawy i nie podlegają sumowaniu z dotychczasowymi.
---	--

30. Zmiany w wysokości stawki odsetek za zwłokę

W poprzednim stanie	Z dniem 1 stycznia 2016 r. obniżona stawka odsetek za
---------------------	---

<p>prawnym obniżona stawka odsetek za zwłokę wynosiła 75% stawki podstawowej. Stawka ta miała zastosowanie w przypadku złożenia prawnie skutecznej korekty deklaracji wraz z uzasadnieniem przyczyn korekty i zapłaty w całości, w ciągu 7 dni od dnia złożenia korekty, zaległości podatkowej (zob. art. 56 § 1a o.p.).</p> <p>Poprzednio obowiązujące przepisy nie przewidywały stosowania podwyższonej stawki odsetek za zwłokę.</p>	<p>zwłokę obniżona została do 50% stawki podstawowej. Określone również zostało, że stawka ta ma zastosowanie, jeżeli prawnie skuteczna korekta deklaracji wraz z uzasadnieniem przyczyny korekty zostanie złożona w terminie 6 miesięcy od dnia upływu terminu do złożenia deklaracji (warunek zapłaty zaległości w ciągu 7 dni pozostanie bez zmian) (zob. art. 56a § 1 o.p.).</p> <p>Ponadto wprowadzona została podwyższona stawka odsetek za zwłokę w wysokości 150% stawki podstawowej. Stawka ta ma zastosowanie w przypadku najpoważniejszych błędów w zakresie rozliczania podatku od towarów i usług (VAT) oraz podatku akcyzowego (zob. dodany z dniem 1 stycznia 2016 r. art. 56b o.p.).</p>
---	--

31. Wygasanie zobowiązań poprzez nabycie spadku przez Skarb Państwa lub jednostkę samorządu terytorialnego

<p>Do tej pory prawomocne nabycie spadku przez Skarb Państwa albo jednostkę samorządu terytorialnego nie skutkowało wygaśnięciem zobowiązania podatkowego.</p>	<p>Z dniem 1 stycznia 2016 r. dodany został art. 59 § 1 pkt 11 o.p. Stanowi on, że zobowiązanie podatkowe wygasa w całości lub w części wskutek prawomocnego nabycia spadku w całości przez Skarb Państwa albo jednostkę samorządu terytorialnego. Podobnie ma się rzecz w przypadku zobowiązań płatników oraz inkasentów (zob. dodany z dniem 1 stycznia 2016 r. art. 59 § 2 pkt 7 o.p.).</p>
--	--

32. Umożliwienie opłacania podatków kartą płatniczą

<p>Do tej pory możliwość opłacania podatków kartą płatniczą była ograniczona, tj. wchodziło to w grę tylko na podstawie uchwały rady gminy, rady powiatu lub sejmiku województwa (na podstawie art. 61a o.p.).</p>	<p>Od 1 stycznia 2016 r. opłacanie podatków kartą płatniczą stało się powszechnie dostępne (zob. wprowadzone z początkiem 2016 r. brzmienie art. 60 § 1 i 1a oraz art. 60 § 2a-2c o.p.). Warunkiem jest jedynie posiadanie przez organ podatkowy odpowiedniego urzędu do autoryzacji transakcji płatniczych (zob. dodany z dniem 1 stycznia 2016 r. art. 60 § 2c o.p.). Koszty opłat i prowizji związanych z opłacaniem podatków kartą ponosić będzie podatnik (zob. dodany z dniem 1 stycznia 2016 r. art. 60 § 2a o.p.).</p>
--	--

33. Zmiana daty zapłaty podatku w przypadku zapłaty podatku zza granicy

<p>W poprzednim stanie prawnym art. 60 § 1a o.p. stanowił, że w przypadku polecenia przelewu z rachunku bankowego podatnika w banku lub</p>	<p>Od 1 stycznia 2016 r. domyślnym terminem zapłaty, o którym mowa w art. 60 § 1a o.p., jest dzień złożenia zlecenia płatniczego przez podatnika, a nie – jak do tej pory - dzień obciążenia rachunku. W pozostałym zakresie treść przepisu się nie zmieniła (poza dodaniem do treści przepisów unijnych instytucji pieniądza elektronicznego, co ma związek z</p>
---	--

<p>instytucji kredytowej lub rachunku płatniczego podatnika w unijnej instytucji płatniczej w rozumieniu art. 2 pkt 32 ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych – dalej u.u.p. - niemających siedziby lub oddziału na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej za termin zapłaty podatku uważało się dzień obciążenia tego rachunku, jeżeli wpłacana kwota zostanie uznana na rachunku bankowym organu podatkowego w terminie wskazanym w art. 54 u.u.p. W razie przekroczenia tego terminu za termin zapłaty uważało się dzień uznania kwoty na rachunku bankowym organu podatkowego.</p>	<p>umożliwieniem opłacania podatków kartą płatniczą).</p>
<p>34. Umożliwienie zapłaty podatku przez aktualnego właściciela przedmiotu hipoteki przymusowej lub zastawu skarbowego</p>	
<p>W przypadku sprzedaży przez podatnika przedmiotu hipoteki przymusowej lub zastawu skarbowego wierzyciel podatkowy mógł dochodzić od nabywcy zaspokojenia z przedmiotu zabezpieczenia tylko w postępowaniu egzekucyjnym. Nie było aktualnie możliwości zapłaty zaległości podatkowej przez nabywcę przedmiotu hipoteki i zastawu, a w konsekwencji aktualny właściciel przedmiotu hipoteki przymusowej lub zastawu skarbowego nie mógł</p>	<p>Od 1 stycznia 2016 r. aktualny właściciel przedmiotu hipoteki przymusowej lub zastawu skarbowego w każdej sytuacji ma możliwość zapłaty podatku, czego skutkiem będzie wygaśnięcie zobowiązania podatkowego zabezpieczonego tą hipoteką przymusową lub zastawem skarbowym (zob. dodany z dniem 1 stycznia 2016 r. art. 62b § 1 pkt 2 o.p.).</p>

doprowadzić do zaspokojenia wierzyciela (organu podatkowego) inaczej niż przez poddanie się egzekucji z obciążonej rzeczy.	
35. Umożliwienie zapłaty podatku przez inne osoby niż podatnik	
W poprzednim stanie prawnym tylko podatnik mógł dokonać zapłaty podatku.	<p>Od 1 stycznia 2016 r. skuteczna (tj. skutkująca wygaśnięciem zobowiązania podatkowego) zapłata podatku może zostać dokonana także przez inne osoby niż podatnik, tj. przez:</p> <p>1) małżonka podatnika, jego zstępnych, wstępnych, pasierbą, rodzeństwo, ojczyma i macochę – bez ograniczenia kwotowego (zob. dodany z dniem 1 stycznia 2016 r. art. 62b § 1 pkt 1 o.p.),</p> <p>2) inny podmiot – w przypadku gdy kwota podatku nie przekracza 1000 zł (zob. dodany z dniem 1 stycznia 2016 r. art. 62b § 1 pkt 3 o.p.).</p> <p>Dodany został również przepis stanowiący, że w powyższych przypadkach, jeżeli treść dowodu zapłaty nie budzi wątpliwości co do przeznaczenia zapłaty na zobowiązanie podatnika uznaje się, że wpłata pochodzi ze środków podatnika (zob. dodany z dniem 1 stycznia 2016 r. art. 62b § 2 o.p.).</p>
<p>Przeczytaj również:</p> <p>Wprowadzenie możliwości uregulowania podatku przez zapłatę dokonaną przez inny podmiot niż podatnik oraz inne zmiany w przepisach dotyczących zapłaty podatku</p>	
36. Wprowadzenie zasady, że dokonana wpłata zaliczana jest w pierwszej kolejności na koszty upomnienia	
Wcześniej koszty upomnień podatników, płatników, inkasentów, następców prawnych oraz osób trzecich musiały być przez organy podatkowe odrębnie egzekwowane.	Z początkiem 2016 r. dodany został przepis stanowiący, że jeżeli na podatniku ciążyą koszty doręczonego upomnienia, dokonana wpłata zalicza się w pierwszej kolejności na poczet tych kosztów (zob. dodany z dniem 1 stycznia 2016 r. art. 62 § 1a o.p.). Podobnie ma się rzecz w przypadku wpłat dokonywanych przez płatników, inkasentów, następców prawnych oraz osoby trzeciej (zob. dodany z dniem 1 stycznia 2016 r. art. 62 § 5 o.p.).
37. Fakultatywność części postanowienia o zaliczeniu na poczet zaległości podatkowych	
Wcześniej w sprawie zaliczenia wpłaty na poczet zaległości podatkowych zawsze wydawało się postanowienie, na które służyło zażalenie (zob. art. 62	Od 1 stycznia 2016 r. niektóre postanowienia w sprawie zaliczenia wpłaty na poczet zaległości podatkowych (jak również odsetek za zwłokę oraz kosztów upomnienia) są wydawane tylko na wniosek podatnika, płatnika, inkasenta, następcy prawnego lub osoby trzeciej (zob. dodane z dniem 1 stycznia 2016 r. art. 62 § 4a i 5 o.p.).

służyło zażalenie (zob. art. 62 § 4 o.p.).	stycznia 2016 r. art. 62 § 4a i 5 o.p.).
38. Wyłączenie stosowania zaokrągleń przy zaliczaniu wpłaty, nadpłaty lub zwrotu podatku	
Poprzednio nie było przepisu wyłączającego stosowanie przepisu określającego zasady dokonywania zaokrągleń przy zaliczaniu wpłaty, nadpłaty lub zwrotu podatku.	Z dniem 1 stycznia 2016 r. dodany został przepis wyłączający stosowanie przepisu określającego zasady dokonywania zaokrągleń przy zaliczaniu wpłaty, nadpłaty lub zwrotu podatku (zob. dodany z dniem 1 stycznia 2016 r. art. 63 § 3 o.p.).
39. Rozszerzenie zakresu, w jakim mogą być umarzane odsetki od nieuregulowanych zaliczek na podatek	
Poprzednio na podstawie art. 67a § 1 pkt 2 o.p. organ podatkowy mógł odroczyć lub rozłożyć na raty, między innymi, odsetki określone w decyzji, o której mowa w art. 53a o.p.	Z początkiem 2016 r. możliwość umarzania lub rozkładania odsetek na raty rozszerzona została na wszystkie odsetki od nieuregulowanych w terminie zaliczek na podatek (a nie tylko odsetki określone w decyzji, o której mowa w art. 53a o.p.). Wynika to ze zmienionego z dniem 1 stycznia 2016 r. art. 67a § 1 pkt 2 o.p.
40. Zmiany w przepisach o przyznawaniu z urzędu ulg w spłacie zobowiązań podatkowych	
Poprzednio nie istniała możliwość umorzenia przez organy podatkowe zaległości podatkowych, jeżeli postępowanie upadłościowe lub likwidacyjne zostało umorzone, jak również jeżeli sąd oddalił wniosek o upadłość. Możliwość taka istniała tylko, jeżeli kwota zaległości podatkowej nie została zaspokojona w zakończonym postępowaniu likwidacyjnym lub upadłościowym (zob. art. 67d § 1 pkt 3 o.p.). Nie obowiązywał już przepis uzależniający możliwość umarzania zaległości podatkowych na podstawie art. 67d § 1 pkt 3 o.p. od tego	Z dniem 1 stycznia 2016 r. umożliwione zostało umarzanie przez organy podatkowe zaległości podatkowych, jeżeli postępowanie upadłościowe lub likwidacyjne zostało umorzone, jak również jeżeli sąd oddalił wniosek o upadłość (zob. art. 67d § 1 pkt 3 o.p.). Ponadto z początkiem 2016 r. dodany został przepis stanowiący, że w przypadku, o którym mowa w art. 67d § 1 pkt 3 o.p., organ podatkowy może umorzyć zaległość podatkową, jeżeli umorzenie nie będzie stanowiło pomocy publicznej lub będzie stanowiło pomoc de minimis w zakresie i na zasadach określonych w bezpośrednio obowiązujących aktach prawa wspólnotowego dotyczących pomocy w ramach zasady de minimis (zob. dodany z dniem 1 stycznia 2016 r. art. 67d § 4 o.p.).

by umorzenie nie będzie stanowiło pomocy publicznej lub stanowiło pomoc de minimis.	
41. Określenie terminu przedawniania się zobowiązań podatkowych z tytułu opodatkowania przychodów nieznajdujących pokrycia w ujawnionych źródłach lub pochodzących ze źródeł nieujawnionych	
W poprzednio obowiązującym stanie prawnym nie było przepisu wskazującego kiedy upływa termin przedawnienia w przypadku zobowiązań podatkowych z tytułu opodatkowania przychodów nieznajdujących pokrycia w ujawnionych źródłach lub pochodzących ze źródeł nieujawnionych.	Z dniem 1 stycznia 2016 r. dodany został art. 68 § 4a o.p. stanowiący, że zobowiązanie podatkowe z tytułu opodatkowania przychodów nieznajdujących pokrycia w ujawnionych źródłach lub pochodzących ze źródeł nieujawnionych nie powstaje, jeżeli decyzja ustalająca to zobowiązanie została doręczona po upływie 5 lat, licząc od końca roku kalendarzowego, w którym powstał obowiązek podatkowy w tym zakresie.
42. Określenie wpływu umorzenia postępowania upadłościowego na bieg terminu przedawnienia	
Z przepisów nie wynikało wprost, że umorzenie postępowania upadłościowego skutkuje rozpoczęciem biegu terminu przedawnienia na nowo.	Z obowiązującego od 1 stycznia 2016 r. brzmienia art. 70 § 3 o.p. wynika, że uprawomocnienie się postanowienia o umorzeniu postępowania upadłościowego skutkuje rozpoczęciem biegu terminu przedawnienia na nowo.
43. Określenie wpływu na bieg przedawnienia ogłoszenia upadłości przed rozpoczęciem biegu przedawnienia	
Poprzednio istniały wątpliwości co do tego jaki wpływ na bieg przedawnienia ma ogłoszenie upadłości przed rozpoczęciem biegu przedawnienia.	Z początkiem 2016 r. dodany został art. 70 § 3a o.p. stanowiący, że jeżeli ogłoszenie upadłości nastąpiło przed rozpoczęciem biegu terminu przedawnienia, bieg terminu przedawnienia rozpoczyna się od dnia następującego po dniu uprawomocnienia się postanowienia o zakończeniu lub umorzeniu postępowania upadłościowego.
Przeczytaj również: Przedawnienie zobowiązań podatkowych w świetle nowelizacji Ordynacji podatkowej	
44. Określenie relacji między przepisami dotyczącymi przedawnienia a procedurami	

wzajemnego porozumiewania się	
<p>Do tej pory w przypadkach, gdy została wszczęta procedura wzajemnego porozumiewania się na podstawie umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania, której stroną jest Polska, a umowa nie przewidywała możliwości wprowadzenia w życie zawartego porozumienia bez względu na terminy przedawnienia, zawieszenie biegu przedawnienia na podstawie art. 70a o.p. nie było możliwe.</p> <p>Nie było również przepisu pozwalającego na wprowadzanie w życie porozumień zawartych w toku procedury wzajemnego porozumiewania się po upływie terminu przedawnienia.</p>	<p>Z dniem 1 stycznia 2016 r. możliwość zawieszania biegu terminu przedawnienia na podstawie art. 70a o.p. rozszerzona została o sytuacje, gdy została wszczęta procedura wzajemnego porozumiewania się na podstawie umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania, której stroną jest Polska, a umowa nie przewiduje możliwości wprowadzenia w życie zawartego porozumienia bez względu na terminy przedawnienia (zob. dodany z dniem 1 stycznia 2016 r. art. 70a § 1a o.p.).</p> <p>Z początkiem 2016 r. dodany również został art. 70d o.p. stanowiący, że jeżeli ratyfikowana umowa o unikaniu podwójnego opodatkowania, której stroną jest Rzeczpospolita Polska, przewiduje możliwość wprowadzenia w życie porozumienia zawartego w toku procedury wzajemnego porozumiewania bez względu na terminy przedawnienia, to porozumienie uwzględnia się pomimo upływu terminów przedawnienia.</p>
45. Rozszerzenie katalogu kwot traktowanych na równi z nadpłatą	
<p>Do tej pory zapłacone nienależnie odsetki za zwłokę, zaległości, o których mowa w art. 52 o.p., oraz opłaty prolongacyjne nie były traktowane na równi z nadpłatą.</p>	<p>Od 1 stycznia 2016 r. na równi z nadpłatą traktowane są nienależnie zapłacone:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) zaległości, o których mowa w art. 52 oraz art. 52a o.p., b) odsetki za zwłokę od nieuregulowanych w terminie zaliczek na podatek, c) opłaty prolongacyjne. <p>Wynika to z nowego brzmienia art. 72 § 2 o.p.</p>
46. Doprecyzowanie wskazania dnia powstawania nadpłat u podatników VAT składających deklaracje kwartalne	
<p>Z dotychczasowego brzmienia art. 73 § 2 pkt 4 o.p. wynikało, że z dniem złożenia deklaracji nadpłata powstaje u wszystkich podatników VAT składających deklaracje kwartalne, w tym nieobowiązanych do zapłaty zaliczek.</p>	<p>Z dniem 1 stycznia 2016 r. art. 73 § 2 pkt 4 o.p. otrzymał nowe brzmienie, z którego wynika, że z dniem złożenia</p>

	deklaracji nadpłata powstaje tylko u podatników VAT składających deklaracje kwartalne, którzy są obowiązani do wpłacania zaliczek na VAT.
47. Odstąpienie od kazuistycznego określenia przypadków, gdy przysługuje uprawnienie do złożenia wniosku o stwierdzenie nadpłaty	
Poprzednio obowiązujące przepisy art. 75 § 2 o.p. określały szereg przypadków, gdy podatnikom przysługiwało uprawnienie do złożenia wniosku o stwierdzenie nadpłaty.	Z dniem 1 stycznia 2016 r. wprowadzona została ogólna norma określająca prawo do złożenia wniosku o stwierdzenia nadpłaty. Z obowiązującego od tego dnia brzmienia art. 75 § 2 o.p. wynika, że uprawnienie do złożenia wniosku o stwierdzenie nadpłaty przysługuje podatnikom, płatnikom i inkasentom oraz osobom, które były wspólnikami spółki cywilnej w momencie rozwiązania spółki w zakresie zobowiązań spółki (przy czym płatnik lub inkasent będzie uprawniony do złożenia wniosku o stwierdzenie nadpłaty, jeżeli wpłacony podatek nie został pobrany od podatnika).
48. Umożliwienie składania wniosku o stwierdzenie nadpłaty spółkom, które tworzyły podatkową grupę kapitałową	
Do tej pory nie było przepisu umożliwiającego składanie wniosku o stwierdzenie nadpłaty spółkom, które tworzyły podatkową grupę kapitałową w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób prawnych.	Z początkiem 2016 r. dodany został przepis stanowiący, że uprawnienie do złożenia wniosku o stwierdzenie nadpłaty przysługuje spółkom, które tworzyły podatkową grupy kapitałową w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób prawnych, w momencie utraty przez grupy statusu podatnika w zakresie zobowiązań tej grupy (zob. dodany z dniem 1 stycznia 2016 r. art. 75 § 2a o.p.).
49. Umożliwienie określania wysokości zobowiązania podatkowego w decyzji stwierdzającej nadpłatę	
Istniały wątpliwości co do stosunku postępowania w przedmiocie stwierdzenia nadpłaty do postępowania wymiarowego, którego przedmiotem było określenie wysokości zobowiązania podatkowego.	Z dniem 1 stycznia 2016 r. dodany został przepis stanowiący, że w decyzji stwierdzającej nadpłatę organ podatkowy określa wysokość zobowiązania podatkowego w prawidłowej wysokości w takim zakresie, w jakim powstanie nadpłaty jest związane ze zmianą wysokości zobowiązania podatkowego (zob. dodany z dniem 1 stycznia 2016 r. art. 75 § 4a o.p.). Powyższe nie ogranicza możliwości wydania w terminie późniejszym „zwykłej” decyzji określającej wysokość zobowiązania podatkowego (zob. dodany z dniem 1 stycznia 2016 r. art. 75 § 4b o.p.). Doręczenie takich decyzji skutkuje wygasaniem decyzji stwierdzających nadpłatę z chwilą

	doręczenia (zob. dodany z dniem 1 stycznia 2016 r. art. 259a o.p.).
50. Rozszerzenie katalogu kwot, na które z urzędu podlegają zaliczeniu nadpłaty	
Nadpłaty wraz z oprocentowaniem podlegały zaliczeniu z urzędu na poczet zaległości podatkowych wraz z odsetkami za zwłokę, odsetek za zwłokę określonych w decyzji, o której mowa w art. 53a, oraz bieżących zobowiązań podatkowych (zob. art. 76 § 1 o.p.).	Od 1 stycznia 2016 r. z art. 76 § 1 o.p. wynika, że nadpłaty podlegają z urzędu zaliczeniu również na poczet kosztów upomnienia oraz na poczet odsetek za zwłokę od zaliczek podatkowych, gdy nie wydano decyzji, o której mowa w art. 53a o.p.
51. Umożliwienie zaliczania nadpłaty spółki cywilnej na poczet zobowiązań wspólników lub byłych wspólników tej spółki	
Nie istniał przepis umożliwiający zaliczanie nadpłaty spółki cywilnej na poczet zobowiązań wspólników lub byłych wspólników tej spółki.	Z dniem 1 stycznia 2016 r. dodany został przepis przewidujący, że przepis dotyczący zaliczania nadpłat (tj. przepis określony w art. 76 § 1 o.p.) stosuje się odpowiednio do zaliczania nadpłaty spółki cywilnej na poczet zobowiązań wspólników lub byłych wspólników tej spółki, z tym że w przypadku istniejącej spółki wymaga to zgody wszystkich wspólników (zob. art. 76 § 3 pkt 2 o.p.).
52. Określenie momentu zaliczenia zwrotu podatku, jeżeli podatku wynika z korekty deklaracji	
Do zwrotu podatku stosowało się, między innymi, przepis o zaliczaniu nadpłaty (zob. art. 76b § 1 w zw. z art. 76 o.p.). Z przepisów nie wynikało jednak kiedy następuje moment zaliczenia zwrotu podatku, jeżeli zwrot wynika z korekty deklaracji.	Z obowiązującego od 1 stycznia 2016 r. brzmienia art. 76b § 1 o.p. wynika, że jeżeli zwrot podatku wynika z korekty deklaracji, zaliczenie następuje z chwilą złożenia korekty deklaracji.
53. Zmiana terminy zwrotu nadpłaty w przypadkach, gdy nadpłata powstaje na skutek wydania decyzji o uchyleniu albo stwierdzeniu nieważności decyzji	
Z przepisów art. 77 ust. 3 o.p. wynikało, że 30-dniowy termin zwrotu nadpłaty liczony od dnia wydania nowej decyzji obowiązuje tylko, jeżeli nowa decyzja	Od 1 stycznia 2016 r. w przypadkach, o których mowa, termin zwrotu nadpłaty upływa: 1) 30 dni od dnia wydania decyzji o uchyleniu albo stwierdzeniu nieważności decyzji – jeżeli w związku z uchyleniem albo stwierdzeniem decyzji nie wystąpi

<p>została wydana w terminie 3 miesięcy od dnia uchylecia lub stwierdzenia nieważności przez organ podatkowy lub od dnia doręczenia organowi podatkowemu odpisu orzeczenia sądu administracyjnego ze stwierdzeniem jego prawomocności, uchylającego decyzję lub stwierdzającego jej nieważność. Jeżeli warunek ten nie jest spełniony, nadpłata podlega zwrotowi w terminie:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) 30 dni od dnia wydania decyzji o uchyleniu lub stwierdzeniu nieważności decyzji (zob. art. 77 § 1 pkt 1 o.p.), 2) 14 dni od dnia doręczenia organowi podatkowemu odpisu orzeczenia sądu administracyjnego, ze stwierdzeniem jego prawomocności, uchylającego decyzję organu podatkowego pierwszej instancji lub stwierdzającego jej nieważność (zob. art. 77 § 1 pkt 3 o.p.). 	<p>obowiązek wydanie nowej decyzji (zob. obowiązujące od 1 stycznia 2016 r. brzmienie art. 77 § 1 pkt 3 o.p.),</p> <p>2) 30 dnia od dnia wydania nowej decyzji – gdy po uchyleniu albo stwierdzeniu nieważności decyzji konieczne jest wydanie nowej decyzji (zob. obowiązujące od 1 stycznia 2016 r. brzmienie art. 77 § 1 pkt 1 o.p.).</p> <p>Jednocześnie art. 77 § 4 o.p. od 1 stycznia 2016 r. stanowi, że w przypadku niewydania nowej decyzji w terminie 3 miesięcy od dnia uchylecia albo stwierdzenia nieważności przez organ podatkowy lub od dnia doręczenia organowi podatkowemu odpisu orzeczenia sądu administracyjnego ze stwierdzeniem jego prawomocności, uchylającego decyzję albo stwierdzającego jej nieważność, nadpłata stanowiąca kwotę wpłaconą na podstawie decyzji uchylonej albo decyzji, której nieważność stwierdzono, podlega zwrotowi bez zbędnej zwłoki.</p>
--	--

54. Określenie terminu zwrotu nadpłaty, jeżeli wniosek o jej zwrot został wniesiony po wydaniu, ale przed publikacją bądź wejściem w życie orzeczenia TK lub TSUE

<p>Przepisy nie określały terminu zwrotu nadpłaty, jeżeli wniosek o jej zwrot został wniesiony po wydaniu, ale przed wejściem w życie orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego lub publikacją sentencji orzeczenia Trybunału Sprawiedliwości Unii</p>	<p>Z dniem 1 stycznia 2016 r. dodany został art. 77 § 1 pkt 4a o.p. stanowiący, że jeżeli wniosek o zwrot nadpłaty został wniesiony po wydaniu, ale przed wejściem w życie orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego lub publikacją sentencji orzeczenia Trybunału Sprawiedliwości Unii nadpłata podlega zwrotowi w terminie 30 dni od dnia:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) wejścia w życie orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego, lub b) publikacji sentencji orzeczenia Trybunału Sprawiedliwości
---	--

Europejskiej w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej.	Unii Europejskiej w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej, lub c) od dnia, w którym uchylono lub zmieniono w całości lub w części akt normatywny.
55. Umożliwienie zwrotu nadpłaty na rachunek w SKOK	
Przepisy nie przewidywały możliwości zwracania nadpłaty na rachunek w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej.	Od 1 stycznia 2016 r. możliwe jest zwracanie nadpłat na rachunek w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej (zob. obowiązujące od 1 stycznia 2016 r. brzmienie art. 77b § 1 pkt 1 i 2 o.p.).
56. Ograniczenie stosowania zwrotu nadpłaty w kasie	
W przypadku podatników, płatników oraz inkasentów, którzy nie byli obowiązani do posiadania rachunku bankowego, zwrot nadpłaty następował w gotówce, chyba że zażądali oni zwrotu nadpłaty na rachunek bankowy (zob. art. 77b § 1 pkt 2 o.p.).	Od 1 stycznia 2016 r. w przypadku podatników, płatników oraz inkasentów, którzy nie są obowiązani do posiadania rachunku bankowego, zwrot nadpłaty następuje na wskazany rachunek bankowy lub rachunek w SKOK-u lub przekazem pocztowym, chyba że podatnik, płatnik lub inkasent zażąda zwrotu nadpłaty w kasie (zob. obowiązujące od 1 stycznia 2016 r. brzmienie art. 77b § 1 pkt 2 o.p.). W kasie bez żądania zwracane będą tylko nadpłaty, których wysokość nie przekracza dwukrotności kosztów upomnienia w postępowaniu egzekucyjnym, jeżeli nie wskazano rachunku, na który mają zostać zwrócone (zob. art. 77b § 3 o.p.).
57. Dopuszczenie wniosku o stwierdzenie nadpłaty w okresie między zakończeniem kontroli podatkowej a wszczęciem postępowania podatkowego	
W okresie między zakończeniem kontroli podatkowej a wszczęciem postępowania podatkowego złożenie wniosku o stwierdzenie nadpłaty nie było możliwe (zob. art. 79 § 1 o.p.).	Od 1 stycznia 2016 r. możliwe jest składanie wniosku o stwierdzenie nadpłaty w okresie między zakończeniem kontroli podatkowej a wszczęciem postępowania podatkowego (zob. art. 79 § 1 zdanie pierwsze o.p. w brzmieniu obowiązującym od 1 stycznia 2016 r.).
58. Określenie skutków wszczęcia postępowania podatkowego w sprawie, której dotyczy złożony wniosek o stwierdzenie nadpłaty	
Do tej pory nie istniał przepis regulujący sytuację, gdy po złożeniu wniosku o stwierdzenie nadpłaty zostało wszczęte z urzędu postępowanie podatkowe w sprawie, której został złożony	Z dniem 1 stycznia 2016 r. dodany został przepis stanowiący, że w razie wszczęcia z urzędu postępowania podatkowego w sprawie, w której został złożony wniosek o stwierdzenie nadpłaty, żądanie zawarte we wniosku o stwierdzenie nadpłaty podlega rozpatrzeniu w tym postępowaniu (zob. dodany z dniem 1 stycznia 2016 r. art. 79 § 1 zdanie drugie o.p.).

wniosek.	
59. Umożliwienie wydawania decyzji w sprawie stwierdzenia nadpłat po upływie terminu przedawnienia	
Wątpliwości budził fakt czy w przypadku wniosku o stwierdzenie nadpłaty złożonego przed upływem terminu przedawnienia decyzję w sprawie stwierdzenia nadpłaty można było wydać po upływie tego terminu.	Z dniem 1 stycznia 2016 r. dodany został przepis stanowiący, że decyzję w sprawie stwierdzenia nadpłaty na wniosek złożony przed upływem terminu przedawnienia można wydać także po upływie tego terminu (zob. art. 79 § 3 o.p. w brzmieniu obowiązującym od 1 stycznia 2016 r.).
60. Umożliwienie składania wniosków o stwierdzenie nadpłaty po upływie biegu przedawnienia, jeżeli prawo do stwierdzenia nadpłaty wynika z zawartego porozumienia w trybie procedury wzajemnego porozumiewania się	
Możliwość składania wniosków o stwierdzenie nadpłaty po upływie biegu przedawnienia była bezwzględnie wykluczona. Nie było to możliwe również, jeżeli prawo do stwierdzenia nadpłaty wynikało z zawartego porozumienia w trybie procedury wzajemnego porozumiewania się na podstawie zawartych przez Polskę umów o unikaniu podwójnego opodatkowania lub innych ratyfikowanych umów międzynarodowych, których stroną jest Rzeczpospolita Polska.	Z początkiem 2016 r. dodany został przepis umożliwiający składanie wniosków o stwierdzenie nadpłaty po upływie terminu przedawnienia, jeżeli prawo do stwierdzenia nadpłaty wynika z zawartego porozumienia w trybie procedury wzajemnego porozumiewania się na podstawie zawartych przez Polskę umów o unikaniu podwójnego opodatkowania lub innych ratyfikowanych umów międzynarodowych, których stroną jest Rzeczpospolita Polska (zob. dodawany z dniem 1 stycznia 2016 r. art. 79 § 4 o.p.).
Przeczytaj również:	
<u>Zmiany w przepisach dotyczących nadpłat</u>	
61. Wyłączenie obowiązku uzasadniania korygowanych deklaracji	
Korygowanie wszelkiego rodzaju deklaracji podatkowych wymagało, co do zasady, dołączania do deklaracji korygujących pisemnego uzasadnienia przyczyny korekty (zob. art. 81 § 2 o.p.).	Od 1 stycznia 2016 r. korygowanie deklaracji podatkowych nie wymaga dołączania do deklaracji korygujących pisemnego uzasadnienia przyczyny

korekty (zob. art. 81 § 2 o.p.).

Przeczytaj również:

Brak obowiązku uzasadniania przyczyn korekty deklaracji

62. Wprowadzenie powiadamiania o bezskuteczności korekty deklaracji

Organy podatkowe nie zawiadamiały podatników, płatników oraz inkasentów o bezskuteczności korekty deklaracji.

Od 1 stycznia 2016 r. organ podatkowy zawiadamia będzie pisemnie składającego korektę o jej bezskuteczności (zob. art. 81b § 2 zdanie drugie o.p.).

63. Określenie przypadków, gdy korekta złożona wraz z wnioskiem o stwierdzenie nadpłaty jest bezskuteczna

Poprzednio przepisy nie określały przypadków, gdy korekta złożona wraz z wnioskiem o stwierdzenie nadpłaty była bezskuteczna.

Od 1 stycznia 2016 r. określone zostało, że korekta złożona wraz z wnioskiem o stwierdzenie nadpłaty nie wywołuje skutków prawnych w razie odmowy stwierdzenia nadpłaty w całości lub w części, oraz w razie umorzenia postępowania w związku z wycofaniem wniosku (co wskazywane jest w uzasadnieniu wydawanej przez organ podatkowy decyzji). Stanowi tak będzie dodany z dniem 1 stycznia 2016 r. art. 81b § 2a o.p.

Przeczytaj również:

Zmiany w Ordynacji podatkowej - korekta deklaracji podatkowych

64. Rozszerzenie obowiązku udzielania informacji na żądanie Ministra Finansów na organy administracji publicznej

Dotychczas określony w art. 82 § 3 o.p. obowiązek udzielania na pisemne żądanie Ministra Finansów informacji (obowiązek udzielania informacji w razie wystąpienia władz państw obcych - w zakresie i na zasadach określonych w rozdziale 2 działu VIIa oraz w y n i k a j ą c y c h z ratyfikowanych umów o unikaniu podwójnego opodatkowania i innych ratyfikowanych umów międzynarodowych, których stroną jest Rzeczpospolita Polska) obciążał banki,

Od 1 stycznia 2016 r. określony w art. 82 § 3 o.p. obowiązek udzielania na pisemne żądanie Ministra Finansów informacji obciąża również wszelkie organy administracji publicznej.

spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe oraz inne instytucje finansowe.	
65. Nałożenie na organy administracji obowiązku współdziałania, udzielania informacji oraz pomocy organom podatkowym	
Do tej pory w o.p. nie było ogólnego przepisu nakładającego na polskie organy administracji współdziałania, udzielania informacji oraz pomocy organom podatkowym.	Z początkiem 2016 r. dodane zostały przepisy nakładające na organy administracji rządowej i samorządowej oraz państwowe i samorządowe jednostki organizacyjne obowiązek współdziałania, nieodpłatnego udostępniania informacji w sprawach indywidualnych oraz udzielania pomocy organom podatkowym przy wykonywaniu zadań określonych w o.p. (zob. dodany z dniem 1 stycznia 2016 r. art. 82b o.p.).
Przeczytaj również:	
<u>Rozszerzenie uprawnień organów podatkowych w toku postępowania dowodowego</u>	
66. Określenie małżonka odpowiedzialnego za zobowiązania podatkowe oraz uprawnionego do wierzytelności o zwrot nadpłaty w przypadku śmierci jednego z małżonków, którzy rozliczyli podatek dochodowy wspólnie	
Istniały wątpliwości kto ponosi odpowiedzialność za zobowiązania podatkowe oraz komu przysługuje wierzytelność o zwrot nadpłaty podatku, jeżeli zmarł jeden z małżonków, którzy rozliczyli podatek dochodowy wspólnie.	Od 1 stycznia 2016 r. w razie śmierci jednego z małżonków, który opodatkował swoje dochody łącznie z dochodami drugiego małżonka, tylko drugi z małżonków ponosi odpowiedzialność za zobowiązania podatkowe oraz tylko drugiemu z małżonków przysługiwać będzie wierzytelność o zwrot nadpłaty podatku (zob. dodawany z dniem 1 stycznia 2016 r. art. 92 § 3a o.p.).
67. Określenie zasad sukcesji podatkowej w przypadku wniesienia przez osobę fizyczną do spółki niemającej osobowości prawnej aportu w postaci przedsiębiorstwa	
Nie były określone zasady sukcesji podatkowej w przypadku wniesienia przez osobę fizyczną do spółki niemającej osobowości prawnej aportu w postaci przedsiębiorstwa.	Z dniem 1 stycznia 2016 r. dodany został art. 93a § 5 o.p. stanowiący, że spółka niemająca osobowości prawnej, do której osoba fizyczna wniosła na pokrycie udziału wkład w postaci swojego przedsiębiorstwa, wstępuje w przewidziane w przepisach prawa podatkowego prawa wniesionego przedsiębiorstwa, z wyjątkiem tych praw, które nie mogą być kontynuowane na podstawie przepisów regulujących opodatkowanie spółek nie mających osobowości prawnej.
68. Zmiany w przepisach dotyczących skutków śmierci spadkodawcy na bieg terminów przedawnienia	
Do tej pory śmierć	Z obowiązującego od 1 stycznia 2016 r. brzmienia art. 99 o.p.

<p>spadkodawcy skutkowałą zawieszeniem, między innymi, biegu terminów przedawnienia, o których mowa w art. 68 o.p., a więc terminem przedawnienia się prawa do wydania decyzji ustalającej zobowiązanie podatkowe (zob. art. 99 o.p.). Ponadto z art. 99 o.p. nie wynikało wprost, że okres zawieszenia biegu terminów, o których mowa w art. 99 o.p., kończył się na skutek zarejestrowania aktu poświadczenia dziedziczenia (mowa była jedynie o uprawomocnieniu się postanowienia sądu o stwierdzeniu nabycia spadku).</p>	<p>wynika, że:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) śmierć spadkodawcy nie ma wpływu na bieg przedawnienia się prawa do wydania decyzji ustalającej zobowiązanie podatkowe, 2) okres zawieszenia biegu terminów wymienionych w art. 99 o.p. kończy się na skutek zarejestrowania aktu poświadczenia dziedziczenia (przed upływem 2 lat od śmierci spadkodawcy).
---	--

69. Uporządkowanie przepisów dotyczących orzekania w zakresie odpowiedzialności lub uprawnień poszczególnych spadkobierców

<p>Do tej pory:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) organy podatkowe orzekały w odrębnych decyzjach o zakresie odpowiedzialności spadkobierców lub określając wysokość nadpłaty albo zwrotu podatku (zob. art. 100 § 1 o.p.), 2) określona była odrębna procedura orzekania w sprawie ustalenia zobowiązania podatkowego (nadpłaty) spadkobiercy w podatku dochodowym od osób fizycznych (zob. art. 104 o.p.), 3) przypadające na rzecz spadkodawcy nadpłaty oraz zwroty podatków, a także oprocentowanie z tych 	<p>Z dniem 1 stycznia 2016 r.:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) określone zostało, że o zakresie odpowiedzialności lub uprawnień poszczególnych spadkobierców organ podatkowy orzeka w jednej decyzji (zob. art. 100 § 1 o.p. w brzmieniu obowiązującym od 1 stycznia 2016 r.); decyzja ta wydawana jest na podstawie decyzji ostatecznych wydanych wobec spadkodawcy oraz jego zobowiązań wynikających z prawidłowych deklaracji; w zakresie w jakim złożone przez spadkodawcę deklaracje okażą się nieprawidłowe lub nie zostały złożone, o zakresie odpowiedzialności lub uprawnień spadkobierców organy podatkowe orzekają jednocześnie ustalając lub określając właściwe kwoty, 2) zlikwidowana została odrębna procedura orzekania w sprawie ustalenia zobowiązania podatkowego (nadpłaty) spadkobiercy w podatku dochodowym od osób fizycznych (nastąpi to poprzez uchylenie określającego tę procedurę art. 104 o.p.), 3) określone zostało, że przypadające na rzecz spadkodawcy nadpłaty oraz zwroty podatków, a także oprocentowanie z tych tytułów zwracane są proporcjonalnie do ich udziału spadkowego (zob. art. 105 § 2 o.p.).
---	--

<p>tytułów zwracane były spadkobiercom w proporcji określonej w ich zgodnym oświadczeniu woli (zob. art. 105 § 2 o.p.).</p>	
<p>70. Określenie skutku upadłości podatnika lub jego następcy prawnego na naliczanie odsetek za zwłokę w odniesieniu do osoby trzeciej</p>	
<p>Do tej pory istniały wątpliwości co do tego czy ogłoszenie upadłości podatnika lub jego następcy prawnego miało wpływ na naliczanie odsetek za zwłokę w odniesieniu do osoby trzeciej.</p>	<p>Z dniem 1 stycznia 2016 r. dodany został art. 107 § 3 o.p., który stanowi, że ogłoszenie upadłości podatnika lub jego następcy prawnego nie ma wpływu na naliczanie odsetek za zwłokę w odniesieniu do osoby trzeciej.</p>
<p>71. Wyłączenie konieczności powielania treści prawidłowej deklaracji płatnika w decyzji o odpowiedzialności osoby trzeciej</p>	
<p>Dotychczasowe art. 108 § 3 o.p. wymuszało wydanie decyzji o odpowiedzialności podatnika powielającej treść prawidłowej deklaracji płatnika.</p>	<p>Z początkiem 2016 r. art. 108 § 3 o.p. otrzymał nowe brzmienie, z którego wynika, że orzeczenie o odpowiedzialności osoby trzeciej jest możliwe na podstawie złożonej przez płatnika deklaracji, na podstawie której wystawiono tytuł wykonawczy.</p>
<p>72. Wprowadzenie możliwości orzekania o odpowiedzialności podatkowej osób trzecich w przypadku odstąpienia od czynności zmierzających do zastosowania środków egzekucyjnych</p>	
<p>Przepisy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji nie przewidywały możliwości odstępowania od czynności zmierzających do zastosowania środków egzekucyjnych, a w konsekwencji nie było przepisach o.p. dotyczących odpowiedzialności podatkowej osób trzecich przepisów nawiązujących do tej instytucji.</p>	<p>Z dniem 1 stycznia 2016 r. w przepisach o postępowaniu egzekucyjnym w administracji wprowadzona została możliwość odstępowania od czynności zmierzających do zastosowania środków egzekucyjnych. W przypadkach takich możliwe jest orzeczenie o odpowiedzialności podatkowej osób trzecich (zob. art. 108 § 4 o.p.), przy czym – jak wynika będzie z dodanego z początkiem 2016 r. art. 108 § 3a o.p. – będzie to</p>

	możliwe bez uprzedniego wydania decyzji określającej wysokość zobowiązania podatkowego ani decyzji, o której mowa w art. 53a o.p.
73. Umożliwienie orzekania o odpowiedzialności podatkowej osób trzecich w przypadkach, gdy nie przystąpiono	
W dotychczas obowiązującym stanie prawnym przepisy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji nie przewidywały, aby organ podatkowy mógł nie przystępować do egzekucji, gdyż uprawdopodobnił, że nie uzyska się kwoty przewyższającej wydatki egzekucyjne.	Z dniem 1 stycznia 2016 r. w przepisach o postępowaniu egzekucyjnym w administracji wprowadzona została możliwość odstępowania przez organy egzekucyjne od egzekucji, jeżeli uprawdopodobnią, że nie uzyska się kwoty przewyższającej wydatki egzekucyjne. W związku z tym art. 108 § 4 o.p. otrzymał nowe brzmienie, z którego wynika, że w przypadkach takich możliwe jest orzekanie o odpowiedzialności podatkowej osób trzecich.
74. Rozszerzenie katalogu przepisów mających odpowiednie zastosowanie w sprawach odpowiedzialności osób trzecich	
Do tej pory sprawach odpowiedzialności osób trzecich odpowiednio stosowało się tylko przepisy art. 29, art. 47 § 1, art. 51 § 1, art. 53 § 3, art. 55, art. 57, art. 59, art. 60 oraz art. 64-66 o.p. (zob. art. 109 § 1 o.p.).	Z początkiem 2016 r. katalog przepisów, które stosuje się odpowiednio w sprawach odpowiedzialności osób trzecich rozszerzony został o przepisy art. 54 (wskazujące kiedy odsetek za zwłokę się nie nalicza) oraz art. 76-76b o.p. (dotyczące zaliczania nadpłat oraz zwrotów podatku). Wynika to z obowiązującego od 1 stycznia 2016 r. brzmienia art. 109 § 1 o.p.
75. Określenie solidarnej odpowiedzialności spółki niemającej osobowości prawnej, do której osoba fizyczna wniosła swoje przedsiębiorstwo	
Nie istniał przepis przewidujący odpowiedzialność spółki niemającej osobowości prawnej za zaległości podatkowe osoby fizycznej,	Z dniem 1 stycznia 2016 r. dodany został art. 112c o.p. stanowiący, że spółka niemająca osobowości prawnej, do której osoba fizyczna wniosła na pokrycie udziału swoje przedsiębiorstwo, odpowiada całym swoim majątkiem solidarnie z osobą fizyczną za powstałe do dnia wniesienia przedsiębiorstwa zaległości podatkowe związane z

<p>która wniosła do spółki aport w postaci swojego przedsiębiorstwa.</p>	<p>wniesionym przedsiębiorstwem.</p>
<p>76. Rozszerzenie odpowiedzialności solidarnej byłych wspólników rozwiązanych spółek cywilnych i osobowych oraz osób pełniących obowiązki członka zarządu w momencie likwidacji spółek kapitałowych</p>	
<p>Dotychczas: 1) osoby będące wspólnikami spółek cywilnych i osobowych w momencie ich rozwiązania odpowiadały solidarnie za zobowiązania podatkowe powstałe po rozwiązaniu tych spółek, ale nie odpowiadały solidarnie za zaległości podatkowe z tytułu zobowiązań, których termin płatności upłynął po rozwiązaniu spółek, 2) osoby pełniące obowiązki członka zarządu w momencie likwidacji spółkach kapitałowych nie odpowiadały solidarnie za zaległości podatkowe, których termin płatności upłynął po likwidacji spółki, ani za zaległości podatkowe powstałe po likwidacji tych spółek.</p>	<p>Z dniem 1 stycznia 2016 r. dokonane zostało: 1) rozszerzenie odpowiedzialności solidarnej osób będących wspólnikami spółek cywilnych i osobowych w momencie ich rozwiązania na zaległości podatkowe z tytułu zobowiązań, których termin płatności upłynął po rozwiązaniu spółki (zob. obowiązujące od 1 stycznia 2016 r. brzmienie art. 115 § 2 o.p.), 2) rozszerzenie odpowiedzialności solidarnej osób pełniących obowiązki członka zarządu w momencie likwidacji spółki kapitałowej na zaległości podatkowe, których termin płatności upłynął po likwidacji spółki oraz na zaległości podatkowe powstałe po likwidacji spółki (zob. obowiązujące od 1 stycznia 2016 r. art. 116 § 2a o.p.).</p>
<p>77. Ograniczenie odpowiedzialności za zaległości podatkowe spółek członków ich zarządu</p>	
<p>Do tej pory nie istniały przepis, który wyłączałby odpowiedzialność podatkową członków zarządu spółek, którzy nie zgłosili wniosku o upadłość w czasie, gdy prowadzona była egzekucja przez zarząd przymusowy albo przez sprzedaż przedsiębiorstwa na podstawie przepisów ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego – dalej k.p.c.</p>	<p>Z dniem 1 stycznia 2016 r. dodany został art. 116 § 1a o.p., który wyłącza odpowiedzialność członków zarządu, jeżeli obowiązek zgłoszenia wniosku o ogłoszenie upadłości powstał i istniał wyłącznie w czasie, gdy prowadzona była egzekucja przez zarząd</p>

	przymusowy albo przez sprzedaż przedsiębiorstwa na podstawie przepisów k.p.c.
78. Rozszerzenie katalogu osób trzecich, które mogą być pociągane do odpowiedzialności podatkowej, na część likwidatorów spółek	
Likwidatorzy spółek oraz innych osób prawnych nie odpowiadali za zaległości powstałe w czasie likwidacji.	Na podstawie dodawanego z dniem 1 stycznia 2016 r. art. 116b o.p. likwidatorzy spółek (z wyjątkiem likwidatorów ustanowionych przez sąd) oraz osób prawnych mogą odpowiadać za zaległości podatkowe likwidowanych spółek oraz osób prawnych w czasie likwidacji.
79. Wyłączenie w sprawach ze względu na powinowactwo drugiego stopnia	
Dotychczas pracownik organu podatkowego lub organ podatkowy podlegał wyłączeniu w sprawie, jeżeli, między innymi, stroną był ich małżonek, rodzeństwo, wstępny, zstępny lub powinowaty pierwszego stopnia (zob. art. 130 § 1 pkt 3, art. 131 § 1 pkt 3 oraz art. 132 § 2 pkt 1 o.p.). Powinowactwo drugiego stopnia nie skutkuje zatem wyłączeniem.	Od 1 stycznia 2016 r. również powinowactwo drugiego stopnia skutkuje wyłączeniem w sprawie pracownika organu podatkowego lub organu podatkowego (zob. obowiązujące od 1 stycznia 2016 r. brzmienie art. 130 § 1 pkt 3, art. 131 § 1 pkt 3 oraz art. 132 § 2 pkt 1 o.p.).
80. Rozszerzenie zakresu wyłączeń naczelników urzędów skarbowych oraz samorządowych organów podatkowych	
Na podstawie art. 131 § 1 o.p. naczelnik urzędu skarbowego podlegał wyłączeniu od załatwiania spraw dotyczących zobowiązań podatkowych lub innych spraw normowanych przepisami prawa podatkowego, w przypadku gdy sprawa dotyczyła: 1) naczelnika urzędu skarbowego albo jego zastępcy; 2) dyrektora izby skarbowej albo jego zastępcy;	Od 1 stycznia 2016 r. naczelnik urzędu skarbowego podlega również wyłączeniu od załatwiania spraw dotyczących zobowiązań podatkowych lub innych spraw normowanych przepisami prawa podatkowego, w przypadku gdy sprawa dotyczy podmiotu, z którym osoby wymienione w art. 131 § 1 pkt 1-4 o.p. (w tym gdy sprawa dotyczy powinowatych drugiego stopnia) pozostają w takim stosunku prawnym, że rozstrzygnięcie sprawy może mieć wpływ na ich prawa lub obowiązki (zob. dodawany z dniem 1 stycznia 2016 r. art. 131 § 1 pkt 5 o.p.), np. jeżeli naczelnik urzędu skarbowego rozstrzyga w sprawie określenia zobowiązania spółki z o.o., w której członkiem zarządu jest jego żona. Podobnie od 1 stycznia 2016 r. wójt, burmistrz (prezydent miasta), starosta, marszałek województwa, ich zastępcy oraz skarbnik jednostki samorządu terytorialnego podlegają

<p>3) małżonka, rodzeństwa, wstępnych, zstępnych albo powinowatych pierwszego stopnia osób wymienionych w pkt 1 albo 2;</p> <p>4) osoby związanej stosunkiem przysposobienia, opieki lub kurateli z osobą wymienioną w pkt 1 albo 2.</p> <p>Z kolei na podstawie art. 132 § 1 o.p. wójt, burmistrz (prezydent miasta), starosta, marszałek województwa, ich zastępcy oraz skarbnik jednostki samorządu terytorialnego podlegali wyłączeniu od załatwiania spraw dotyczących ich zobowiązań podatkowych lub innych spraw normowanych przepisami prawa podatkowego, jak również – na podstawie art. 132 § 1 o.p. – od załatwiania spraw dotyczących:</p> <p>1) małżonka, rodzeństwa, wstępnych, zstępnych albo powinowatych pierwszego stopnia osób wymienionych w art. 132 § 1 o.p.</p> <p>2) osób związanych stosunkiem przysposobienia, opieki lub kurateli z osobami wymienionymi w art. 132 § 1 o.p.</p>	<p>wyłączeniu także, gdy sprawa dotyczy podmiotu, z którym osoby wymienione w art. 132 § 2 pkt 1 o.p. (w tym gdy sprawa dotyczy powinowatych drugiego stopnia) pozostają w takim stosunku prawnym, że rozstrzygnięcie sprawy może mieć wpływ na ich prawa lub obowiązki (zob. dodany z dniem 1 stycznia 2016 r. art. 132 § 2 pkt 3 o.p.).</p>
<p>81. Określenie wpływu ustania małżeństwa, przysposobienia, opieki lub kurateli na wyłączenia pracowników organów podatkowych oraz organów podatkowych</p>	
<p>Do tej pory nie było przepisu stanowiącego, że przyczyny wyłączenia od załatwiania sprawy trwają także po ustaniu małżeństwa, przysposobienia, opieki lub</p>	<p>Z dniem 1 stycznia 2016 r. dodany został art. 132a o.p. stanowiący, przyczyny wyłączenia od załatwiania sprawy trwają także po ustaniu małżeństwa, przysposobienia, opieki lub kurateli.</p>

kurateli.	
82. Umożliwienie dostarczania pism przez pracowników innych organów podatkowych	
Do tej pory przepisy nie przewidywały możliwości dostarczania pism przez pracowników innych organów podatkowych.	Z początkiem 2016 r. możliwe stało się dostarczanie pism przez pracowników innych organów podatkowych (zob. obowiązujące od 1 stycznia 2016 r. brzmienie art. 144 § 1 pkt 1 o.p.).
83. Określenie zasad doręczania pism wydanych w formie dokumentu elektronicznego	
Przepisy nie określały zasad doręczania pism wydanych w formie dokumentu elektronicznego.	Z dniem 1 stycznia 2016 r. dodany został art. 144b o.p., który określa zasady doręczania pism wydanych w formie dokumentu elektronicznego. Doręczanie takich pism może następować – o ile strona nie wniosła o doręczanie pism za pomocą środków komunikacji elektronicznej lub nie wyraziła zgody na doręczanie pism w taki sposób – poprzez doręczenie ich wydruku.
84. Zmiany w przepisach dotyczących doręczania pism osobom fizycznym	
Dotychczas pisma doręczało się osobom fizycznym, co do zasady, w ich mieszkaniu lub miejscu pracy (zob. art. 148 § 1 o.p.). Przepisy nie przewidywały możliwości wskazania przez osoby fizyczne adresu do doręczeń. Poprzednio obowiązujące przepisy nie przewidywały również możliwości doręczania pism osobom fizycznym w miejscu prowadzenia działalności przez adresata.	Od 1 stycznia 2016 r. pisma kierowane do osób fizycznych doręczane są, co do zasady, pod adresem miejsca ich zamieszkania albo pod adresem doręczeń w kraju (zob. obowiązujące od 1 stycznia 2016 r. brzmienie art. 148 § 1 o.p.). W konsekwencji osoby fizyczne mają możliwość wskazywania adresu doręczeń, pod który doręczane będą pisma organów podatkowych. Z początkiem 2016 r. umożliwiające zostało również doręczanie pism osobom fizycznym w miejscu prowadzenia działalności przez adresata. Wynika to z obowiązującego od 1 stycznia 2016 r. brzmienia art. 148 § 2 pkt 2 o.p.
Przeczytaj również:	
Zmiany w zakresie doręczeń od 1 stycznia 2016 r.	
85. Umożliwienie dostarczania pism na adres skrytki pocztowej	
Do tej pory nie istniała możliwość dostarczania pism na adres skrytki pocztowej.	Z dniem 1 stycznia 2016 r. dodany został art. 150a o.p. Przepisy tego artykułu pozwalają na dostarczanie pism na wniosek strony na wskazany przez nią adres skrytki pocztowej.
86. Zmiany w przepisach o dostarczaniu pism osobom prawnym oraz jednostkom organizacyjnym niemającym osobowości prawnej	
Z przepisów art. 151 o.p. nie	Od 1 stycznia 2016 r. możliwe jest dostarczanie pism

<p>wynikało, aby możliwe było dostarczanie pism kierowanych do osób prawnych oraz jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej:</p> <p>1) prokurentom, którzy nie są osobami upoważnionymi do odbioru korespondencji, oraz</p> <p>2) zarządcom budynków lub dozorcóm, którzy podjęli się oddania pisma adresatowi.</p> <p>Ponadto art. 151a o.p. stanowił, że jeżeli podany przez osobę prawną lub jednostkę organizacyjną niemającą osobowości prawnej adres jej siedziby nie istnieje lub jest niezgodny z odpowiednim rejestrem i nie można ustalić miejsca prowadzenia działalności, pismo pozostawia się w aktach sprawy ze skutkiem doręczenia.</p>	<p>kierowanych do osób prawnych oraz jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej:</p> <p>1) prokurentom (zob. obowiązujące od 1 stycznia 2016 r. brzmienie art. 151 § 1 o.p.),</p> <p>2) zarządcóm budynków lub dozorcóm, którzy podjęli się oddania pisma adresatowi (zob. obowiązujące od 1 stycznia 2016 r. brzmienie art. 151 § 2 o.p.).</p> <p>Ponadto od 1 stycznia 2016 r. określone zostało, że jeżeli podany przez osobę prawną lub jednostkę organizacyjną niemającą osobowości prawnej adres jej siedziby nie istnieje lub jest niezgodny z odpowiednim rejestrem i nie można ustalić miejsca prowadzenia działalności, pismo doręczane jest osobie fizycznej upoważnionej do reprezentowania adresata, także wtedy gdy reprezentacja ma charakter łączny z innymi osobami (zob. art. 151a § 1 o.p. w brzmieniu obowiązującym od 1 stycznia 2016 r.). Dopiero w razie niemożności ustalenia adresu osoby fizycznej upoważnionej do reprezentowania adresata, pismo jest pozostawiane w aktach sprawy ze skutkiem doręczenia art. 151a § 2 o.p. w brzmieniu obowiązującym od 1 stycznia 2016 r.).</p>
<p>87. Umożliwienie wskazywania w wezwaniu, że dokumenty mogą być przedłożone w formie elektronicznej</p>	
<p>Dotychczas strony nie przewidywały możliwości określania przez organy podatkowe w wezwaniu czy dokumenty mogą być przedłożone w formie elektronicznej.</p>	<p>Od 1 stycznia 2016 r. organy podatkowe mogą określać w wezwaniach czy dokumenty mogą być przedłożone w formie dokumentu elektronicznego lub na informatycznych nośnikach danych (zob. obowiązujące od 1 stycznia 2016 r. brzmienie art. 155 § 1 o.p. oraz dodany z dniem 1 stycznia 2016 r. art. 159 § 1 pkt 4a o.p.).</p>
<p>88. Umożliwienie opatrywania wezwań podpisem potwierdzonym profilem zaufanym ePUAP</p>	
<p>Wezwania sporządzone w formie dokumentu elektronicznego nie mogły być opatrywane podpisem potwierdzonym profilem zaufanym ePUAP.</p>	<p>Z dniem 1 stycznia 2016 r. określone zostało nowe brzmienie art. 159 § 2 o.p., z którego wynika możliwość opatrywania sporządzanych w formie elektronicznej wezwań podpisem potwierdzonym profilem zaufanym ePUAP.</p>

89. Umożliwienie sporządzania wezwań w formie dokumentu elektronicznego	
W dotychczasowym stanie prawnym przepisy nie przewidywały posobu w jaki powinny być podpisywane wezwania sporządzane w formie dokumentu elektronicznego. Uniemożliwiało to sporządzanie wezwań w formie takiego dokumentu.	Z dniem 1 stycznia 2016 r. określone zostało nowe brzmienie art. 159 § 2 o.p., z którego wynika, że wezwanie sporządzone w formie dokumentu elektronicznego powinno być opatrzone bezpiecznym podpisem elektronicznym weryfikowanym za pomocą ważnego kwalifikowanego certyfikatu lub podpisem potwierdzonym profilem zaufanym ePUAP. Umożliwia to sporządzanie wezwań w formie dokumentu elektronicznego.
90. Wprowadzenie możliwości zwracania się do innych organów podatkowych o dokonanie określonej czynności	
Dotychczas o.p. nie zawierała przepisu upoważniającego organy podatkowe do zwracania się o dokonanie określonej czynności związanej z prowadzonym postępowaniem do innego organu podatkowego.	Z początkiem 2016 r. dodany został art. 157a o.p. stanowiący, że organ podatkowy, przed którym toczy się postępowanie podatkowe może zwrócić się o dokonanie określonej czynności związanej z prowadzonym postępowaniem do innego organu podatkowego, jeżeli przyczyni się to do skrócenia czasu trwania lub obniżenia kosztów postępowania.
91. Rozszerzenie katalogu przypadków, gdy nie jest konieczne wydawanie postanowienia o wszczęciu postępowania	
Na podstawie art. 165 § 5 o.p. wydawanie postanowienia o wszczęciu postępowania z urzędu nie było konieczne w sprawie: 1) ustalenia zobowiązań podatkowych, które zgodnie z odrębnymi przepisami ustalane są corocznie, jeżeli stan faktyczny, na podstawie którego ustalono wysokość zobowiązania podatkowego za poprzedni okres, nie uległ zmianie; 2) umorzenia zaległości podatkowych w przypadkach, o których mowa w art. 67d § 1; 3) nadania decyzji rygoru	Z początkiem 2016 r. rozszerzony został katalog przypadków, gdy nie jest konieczne wydawanie postanowienia o wszczęciu postępowania z urzędu. Jest tak – jak wynika z dodawanych przepisów art. 165 § 5 pkt 5-7 o.p – w przypadku postępowań w sprawach: 1) zaliczenia wpłaty, nadpłaty lub zwrotu podatku, 2) wstrzymania wykonania decyzji, 3) wygaśnięcia decyzji. Ponadto – jak wynika ze znowelizowanego z dniem 1 stycznia 2016 r. brzmienia art. 165 § 7 o.p. - wydawanie postanowienia o wszczęciu postępowania nie jest konieczne w przypadku złożenia: 1) informacji przez podatników podatku od nieruchomości, podatku rolnego i podatku leśnego, 2) deklaracji do wymiaru zaliczek podatku dochodowego od dochodów z działów specjalnych produkcji rolnej przez podatników podatku dochodowego od osób fizycznych.

<p>n a t y c h m i a s t o w e j w y k o n a l n o ś c i ; 4) zabezpieczenia. Ponadto art. 165 § 7 o.p. stanowił, że organ podatkowy nie wydaje postanowienia o wszczęciu postępowania w przypadku złożenia zeznania podatkowego przez podatników podatku od spadków i darowizn.</p>	
<p>92. Nałożenie na organy administracji publicznej obowiązku wnoszenia podań za pomocą środków komunikacji elektronicznej</p>	
<p>Dotychczas organy administracji publicznej nie miały obowiązku wnoszenia podań za pomocą środków komunikacji elektronicznej.</p>	<p>Z dniem 1 stycznia 2016 r. dodany został art. 168 § 1a o.p., który nakłada na organy administracji publicznej obowiązek wnoszenia podań za pomocą środków komunikacji elektronicznej przez elektroniczną skrzynkę podawczą organu podatkowego, chyba że wystąpią problemy techniczne uniemożliwiające wnoszenie pism w tej formie.</p>
<p>93. Obowiązek wskazywania identyfikatora podatkowego w podaniu</p>	
<p>Do tej pory identyfikator podatkowy (PESEL lub NIP) nie był obligatoryjnym elementem podania.</p>	<p>Od 1 stycznia 2016 r. identyfikator podatkowy (zależnie od przypadku - PESEL lub NIP) stał się obligatoryjnym elementem podania (zob. obowiązujące od 1 stycznia 2016 r. brzmienie art. 168 § 2 o.p.).</p>
<p>94. Zmiany w przepisach o dostępie stron do akt sprawy</p>	
<p>Przepisy o.p. nie przewidywały, aby strony uprawnione były do sporządzania kopii akt sprawy przy wykorzystaniu własnych przenośnych urządzeń. Ponadto z treści o.p. nie wynikała możliwość żądania przez strony wydania kopii akt sprawy bez uwierzytelnienia.</p>	<p>Poprzez nadanie nowego brzmienia art. 178 § 1 o.p. z początkiem 2016 r. umożliwiało stronom sporządzanie kopii akt sprawy przy wykorzystaniu własnych przenośnych urządzeń (np. aparatów cyfrowych czy smartfonów). Z kolei poprzez nadanie nowego brzmienia art. 178 § 3 o.p. umożliwiało wydawanie stronom kopii akt sprawy bez uwierzytelnienia.</p>
<p>95. Wprowadzenie możliwości żądania od osób fizycznych oświadczenia o stanie majątkowym w postępowaniu podatkowym niebędącym kontrolą podatkową</p>	
<p>Do tej pory organy podatkowe mogły żądać od osób fizycznych oświadczeń o</p>	<p>Od 1 stycznia 2016 r. organy podatkowe mogą żądać od osób fizycznych oświadczeń o stanie majątkowym także w trakcie postępowań podatkowych niebędących kontrolą podatkową</p>

<p>stanie majątkowym tylko w trakcie kontroli podatkowej (zob. art. 285a § 3 i 4 o.p.).</p>	<p>(zob. obowiązujące od 1 stycznia 2016 r. brzmienie art. 180 § 3 i 4 o.p.).</p>
<p>Przeczytaj również:</p>	
<p>Rozszerzenie uprawnień organów podatkowych w toku postępowania dowodowego</p>	
<p>96. Umożliwienie składania podań lub deklaracji odwzorowanych cyfrowo</p>	
<p>Przepisy nie umożliwiały składania podań lub deklaracji odwzorowanych cyfrowo.</p>	<p>Z dniem 1 stycznia 2016 r. dodany został art. 181a o.p., który umożliwia składanie podań lub deklaracji odwzorowanych cyfrowo, tj. – jak stanowi dodany z dniem 1 stycznia 2016 r. art. 3 pkt 15 o.p. – dokumentów elektronicznych będących kopią elektroniczną podania lub deklaracji, złożonych w jednostkach organizacyjnych administracji podatkowej w postaci innej niż elektroniczna, które zostały wprowadzone do systemu teleinformatycznego ministra właściwego do spraw finansów publicznych w sposób zapewniający niezaprzeczalność i integralność odwzorowanych danych.</p>
<p>97. Zmiany w przepisach o udzielaniu informacji przez banki</p>	
<p>Do tej pory: 1) na podstawie art. 182 o.p. o udzielenie informacji do banków występować mogli tylko naczelnicy urzędów skarbowych oraz naczelnicy urzędów celnych, 2) budziło wątpliwości czy warunki określone w art. 183 § 1 o.p. muszą być spełnione łącznie czy wystarczy, że spełniony jest jeden z nich, 3) z przepisów nie wynikało, że udzielanie informacji następuje nieodpłatnie, jak również czy informacje mogą być przekazywane w postaci elektronicznej, 4) nie było przepisu określającego sposób realizacji żądania organów podatkowych, jeżeli umowa z bankiem lub inną instytucją finansową została zawarta przez podatnika wspólnie z</p>	<p>Od 1 stycznia 2016 r.: 1) na podstawie art. 182 o.p. o udzielenie informacji do banków występować mogą również – w toku postępowania odwoławczego – również dyrektorzy izb skarbowych oraz dyrektorzy izb celnych (zob. obowiązujące od 1 stycznia 2016 r. brzmienie art. 182 § 1 o.p.), 2) dodane zostały przepisy, z których wynika, że udzielenie informacji następuje nieodpłatnie oraz że informacje mogą być przekazane w postaci elektronicznej (zob. dodawane z dniem 1 stycznia 2016 r. art. 182 § 5 i 6 o.p.), 3) wskazane zostało, że wystarczy, że spełniony jest jeden z warunków określonych w art. 183 § 1 o.p. (zob. obowiązujące od 1 stycznia 2016 r. brzmienie art. 183 § 1 o.p.), 4) dodany został przepis stanowiący, że jeżeli umowa z bankiem lub inną instytucją finansową została zawarta przez podatnika wspólnie z innymi podmiotami, bank nie przekazuje informacji dotyczących podmiotów, których nie dotyczy żądanie upoważnionego organu podatkowego (zob. dodawany z dniem 1 stycznia 2016 r. art. 184 § 1a o.p.), 5) dodany został przepis nakazujący organom podatkowym wskazać w żądaniu okres, którego informacje mają dotyczyć (zob. art. 184 § 2 o.p.).</p>

<p>innymi podmiotami, 5) nie było przepisu nakazującego organom podatkowym wskazać okres, którego informacje mają dotyczyć.</p>	
<p>Przeczytaj również: Rozszerzenie uprawnień organów podatkowych w toku postępowania dowodowego</p>	
<p>98. Upoważnienie organów podatkowych do żądania od stron przetłumaczenia dokumentów</p>	
<p>Przepisy o postępowaniu podatkowym nie przewidywały możliwości zwrócenia się przez organ podatkowy do strony postępowania o przetłumaczenie na język polski składanych przez stronę dokumentów sporządzonych w języku obcym.</p>	<p>Z dniem 1 stycznia 2016 r. dodany został art. 189 § 3 o.p., który stanowi, że organ podatkowy może żądać od strony przedstawienia tłumaczenia na język polski sporządzonej w języku obcym dokumentacji przedłożonej przez strony. Czynności te strona zobowiązana jest wykonać na własny koszt.</p>
<p>Przeczytaj również: Rozszerzenie uprawnień organów podatkowych w toku postępowania dowodowego</p>	
<p>99. Zmiany w przepisach o zawieszeniu postępowania</p>	
<p>Do tej pory postępowanie podatkowe zawieszano obligatoryjnie w sześciu określonych przepisami art. 201 § 1 o.p. przypadkach.</p>	<p>Od 1 stycznia 2016 r.:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) nowym zdarzeniem obligującym organy podatkowe do zawieszenia postępowania podatkowego jest wniesienie skargi do sądu administracyjnego na decyzję uchylającą w całości decyzję organu pierwszej instancji i przekazującą sprawę do ponownego rozpatrzenia przez ten organ lub stwierdzającą nieważność decyzji (zob. dodawany z dniem 1 stycznia 2016 r. art. 201 § 1 pkt 7 o.p.), 2) wyodrębniony został katalog zdarzeń, w których zawieszenie postępowania podatkowego przez organ podatkowy jest fakultatywne (zob. dodawany z dniem 1 stycznia 2016 r. art. 201 § 1b o.p.), 3) do katalogu, gdy zawieszenie postępowania podatkowego przez organ podatkowy jest fakultatywne, zaliczony został przypadek wystąpienia, na podstawie ratyfikowanych umów o unikaniu podwójnego opodatkowania lub innych ratyfikowanych umów międzynarodowych, których stroną jest Rzeczpospolita Polska, do organów innego państwa o

	<p>udzielenie informacji niezbędnych do ustalenia lub określenia wysokości zobowiązania podatkowego (dotychczas było to zdarzenie obligujące organy podatkowe do zawieszenia postępowania podatkowego) (zob. dodawany z dniem 1 stycznia 2016 r. art. 201 § 1b pkt 1 o.p.),</p> <p>4) nowym zdarzeniem pozwalającym organom podatkowym na zawieszenie postępowania podatkowego jest tocząca się procedura wzajemnego porozumiewania się (zob. dodawany z dniem 1 stycznia 2016 r. art. 201 § 1b pkt 2 o.p.).</p>
<p>100. Umożliwienie wydawania decyzji oraz postanowień w formie dokumentu elektronicznego</p>	
<p>Do tej pory przepisy o.p. nie przewidywały sposobu w jaki powinny być podpisywane decyzje oraz postanowienia w formie dokumentu elektronicznego. Uniemożliwia to wydawanie decyzji i postanowień w sprawach podatkowych w takiej formie.</p>	<p>Z dniem 1 stycznia 2016 r. z przepisów art. 210 § 1 pkt 8 oraz art. 217 § 1 pkt 7 o.p. wynika, że odpowiednio, decyzja lub postanowienie wydawane w formie dokumentu elektronicznego powinno zawierać bezpieczny podpis elektroniczny weryfikowany za pomocą ważnego kwalifikowanego certyfikatu lub podpis potwierdzony profilem zaufanym ePUAP. Umożliwia to wydawanie decyzji oraz postanowień w sprawach podatkowych w formie dokumentu elektronicznego.</p>
<p>101. Umożliwienie wydawania niektórych decyzji z podpisem mechanicznie odtworzonym</p>	
<p>Do tej pory w przepisach o.p. nie przewidziano wyjątków od zasady odręcznego podpisywania decyzji w formie papierowej.</p>	<p>Z początkiem 2016 r. dodany został art. 210 § 1a o.p. stanowiący, że decyzje w sprawie ustalenia zobowiązania podatkowego w podatku od nieruchomości, podatku rolnym lub podatku leśnym, w tym w formie łącznego zobowiązania pieniężnego, sporządzane z wykorzystaniem systemu teleinformatycznego, mogą zamiast podpisu własnoręcznego osoby upoważnionej do ich wydania, zawierać podpis mechanicznie odtwarzany tej osoby lub nadruk imienia i nazwiska wraz ze stanowiskiem służbowym osoby upoważnionej do ich wydania.</p>
<p>102. Usunięcie luki w przepisach określających przesłanki stwierdzenia nieważności</p>	

decyzji	
Dotychczasową przesłanką stwierdzenia nieważności decyzji nie było wydanie jej na podstawie innej decyzji lub orzeczenia sądu, które następnie zostały wygaszone lub stwierdzono ich nieważność (zob. art. 240 § 1 pkt 7 o.p.). Jest to luka w przepisach.	Wskazana luka została usunięta z dniem 1 stycznia 2016 r. Przesłanką stwierdzenia nieważności decyzji jest od tego dnia także wydanie jej na podstawie innej decyzji lub orzeczenia sądu, które następnie zostały wygaszone lub stwierdzono ich nieważność (zob. obowiązujące od 1 stycznia 2016 r. brzmienie art. 240 § 1 pkt 7 o.p.).
103. Modyfikacja organu podatkowego stwierdzającego wygaśnięcie decyzji	
Dotychczas uprawniony do stwierdzenia wygaśnięcia decyzji był zawsze organ podatkowy, który wydał decyzję w pierwszej instancji (zob. art. 258 § 1 o.p.).	Od 1 stycznia 2016 r. organem uprawnionym do stwierdzenia wygaśnięcia decyzji jest organ podatkowy, który wydał decyzję w ostatniej instancji (zob. obowiązujące od 1 stycznia 2016 r. brzmienie art. 258 § 1 o.p.). Ponadto z początkiem 2016 r. dodany został przepis stanowiący, że organ podatkowy drugiej instancji, który stwierdził wygaśnięcie własnej decyzji, stwierdza także wygaśnięcie decyzji organu pierwszej instancji (zob. dodawany z dniem 1 stycznia 2016 r. art. 258 § 1a o.p.).
104. Umożliwienie egzekucji całego rozłożonego na raty podatku lub zaległości podatkowej po niezapłaceniu trzech rat	
Dotychczas jeśli podatnik zaprzestał płacenia rat, na jakie został rozłożony podatek lub zaległość podatkowa, egzekucja całego zobowiązania była możliwa dopiero po upływie terminu płatności ostatniej raty, a na bieżąco tylko w zakresie pozostałych rat niezapłaconych.	Z dniem 1 stycznia 2016 r. dodany został art. 259 § 1a o.p. Stanowi on, że w razie niedotrzymania terminu płatności trzech kolejnych rat, na jakie został rozłożony podatek lub zaległość podatkowa, następuje z mocy prawa wygaśnięcie decyzji o rozłożeniu na raty w zakresie wszystkich niezapłaconych rat. Skutkiem wygaśnięcia takiej decyzji jest możliwość egzekucji całego rozłożonego na raty podatku lub zaległości podatkowej.
105. Rozszerzenie zakresu możliwości stosowania kar porządkowych	
Do tej pory organy podatkowe nie miały możliwości nakładania kar porządkowych:	Od 1 stycznia 2016 r. umożliwiające zostało nakładanie przez organy podatkowe kar porządkowych na:
1) za bezzasadną odmowę okazania lub nieprzedstawienie w terminie	1) osoby, które bezzasadnie odmówiły lub nie przedstawiły w wyznaczonym terminie dokumentów, których obowiązek posiadania wynika z przepisów prawa, ksiąg podatkowych oraz dowodów księgowych będących podstawą zapisów w tych księgach (zob. dodawany z dniem 1 stycznia 2016 r. art.

<p>określonego dowodu, którego obowiązek posiadania wynika z przepisów prawa,</p> <p>2) na osoby upoważnione do reprezentowania osób prawnych lub jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej.</p>	<p>262 § 1 pkt 2a o.p.), w tym – w zakresie ksiąg rachunkowych oraz dowodów księgowych będących podstawą zapisów w tych księgach - na osoby, którym podatnik zlecił prowadzenie lub przechowanie ksiąg podatkowych lub dokumentów będących podstawą zapisów w tych księgach (biura rachunkowe) (zob. dodany z dniem 1 stycznia 2016 r. art. 262 § 3 pkt 3 o.p.), oraz</p> <p>2) osoby upoważnione do reprezentowania osób prawnych lub jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej (zob. dodany z dniem 1 stycznia 2016 r. art. 262 § 1a o.p.).</p>
---	--

106. Rozszerzenie zakresu stosowania czynności sprawdzających

<p>Dotychczas w ramach czynności sprawdzających organy podatkowe mogły podejmować działania mające na celu:</p> <p>1) sprawdzenie terminowości składania deklaracji oraz wpłacania zadeklarowanych podatków, w tym również pobieranych przez płatników oraz inkasentów;</p> <p>2) stwierdzenie formalnej poprawności dokumentów wymienionych w pkt 1;</p> <p>3) ustalenie stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności z przedstawionymi dokumentami.</p>	<p>Z początkiem 2016 r. zakres stosowania czynności sprawdzających rozszerzony został o działania mające na celu:</p> <p>1) sprawdzanie terminowości wpłacania podatków niezadeklarowanych (zob. obowiązujące od 1 stycznia 2016 r. brzmienie art. 272 pkt 1 lit. b o.p.),</p> <p>2) weryfikację poniesionych przez podatnika wydatków i uzyskanych przychodów (dochodów) opodatkowanych lub przychodów (dochodów) nieopodatkowanych - w zakresie niezbędnym do ujawnienia podstawy opodatkowania z tytułu przychodów niezajdujących pokrycia w ujawnionych źródłach lub pochodzących ze źródeł nieujawnionych (zob. dodany z dniem 1 stycznia 2016 r. art. 272 pkt 4 o.p.), oraz</p> <p>3) weryfikację danych i dokumentów przedstawionych przez podatników dokonujących rejestracji podatkowej (zob. dodany z dniem 1 stycznia 2016 r. art. 272 pkt 5 o.p.).</p>
--	--

107. Rozszerzenie zakresu uprawnienia korygowania deklaracji przez organy podatkowe

<p>Dokonywana w ramach sprawdzających korekta deklaracji przez organ podatkowy była możliwa, jeżeli zmiana wysokości zobowiązania podatkowego, kwoty nadpłaty, kwoty zwrotu podatku lub wysokości straty w wyniku tej korekty nie</p>	<p>Od 1 stycznia 2016 r. samodzielna korekta dokonywana przez organ podatkowy jest możliwa:</p> <p>1) jeżeli zmiana wysokości zobowiązania podatkowego, kwoty nadpłaty, kwoty zwrotu podatku lub wysokości straty w wyniku tej korekty nie przekracza kwoty 5000 zł (zob. obowiązujące od 1 stycznia 2016 r. brzmienie art. 274 § 1 pkt 1 o.p.),</p> <p>2) również w przypadkach, gdy kwota nadwyżki podatku do przeniesienia lub wysokości straty w wyniku tej korekty nie</p>
---	---

przekraczała kwoty 1000 zł (zob. art. 274 § 1 pkt 1 o.p.), Organy podatkowe mogły z tej możliwości korzystać tylko w przypadku deklaracji złożonych w formie papierowej.	przekracza kwoty 5000 zł (zob. obowiązujące od 1 stycznia 2016 r. brzmienie art. 274 § 1 pkt 1 o.p.), 3) również w przypadku deklaracji złożonych w formie elektronicznej (zob. dodany z dniem 1 stycznia 2016 r. art. 274 § 6 o.p.).
---	--

108. Umożliwienie zawiadamiania o zamiarze wszczęcia kontroli w formie dokumentu elektronicznego

Dotychczas przepisy nie przewidywały sposobu w jaki powinny być podpisywane zawiadomienia o zamiarze wszczęcia kontroli sporządzane w formie dokumentu elektronicznego. Umożliwiło to dokonywanie zawiadomień o zamiarze wszczęcia kontroli w formie takiego dokumentu.	Z dniem 1 stycznia 2016 r. nowe brzmienie otrzymał art. 282b § 4 pkt 6 o.p. Wynika z niego, że zawiadomienie o zamiarze wszczęcia kontroli sporządzone w formie dokumentu elektronicznego powinno być opatrzone bezpiecznym podpisem elektronicznym weryfikowanym za pomocą ważnego kwalifikowanego certyfikatu lub podpisem potwierdzonym profilem zaufanym ePUAP. Umożliwi to sporządzanie zawiadomień o zamiarze wszczęcia kontroli w formie dokumentu elektronicznego.
---	--

109. Wyłączenie zakazu ponownej kontroli w przypadku kontroli podatkowych niezbędnej dla przeprowadzenia postępowania w sprawie stwierdzenia nadpłaty

Z przepisów nie wynikało, że zakaz ponownego wszczynania kontroli podatkowej w zakresie spraw rozstrzygniętych decyzją ostateczną nie dotyczy kontroli podatkowej niezbędnej dla przeprowadzenia postępowania w sprawie stwierdzenia nadpłaty.	Z początkiem 2016 r. wprowadzony został zakaz ponownego wszczynania kontroli podatkowej w zakresie spraw rozstrzygniętych decyzją ostateczną nie dotyczy kontroli podatkowej niezbędnej dla przeprowadzenia postępowania w sprawie stwierdzenia nadpłaty (zob. dodawany z dniem 1 stycznia 2016 r. art. 282a § 2 pkt 3 o.p.).
--	---

110. Wprowadzenie możliwości przeprowadzania bez zawiadomienia o zamiarze kontroli dotyczących warunków zawieszenia działalności gospodarczej

Kontrole podatkowe dotyczące sprawdzenia zachowania warunków zawieszenia działalności gospodarczej nie były wymienione w katalogu kontroli podatkowych, w	Od 1 stycznia 2016 r. nie jest konieczne zawiadamianie o zamiarze wszczęcia kontroli podatkowej, jeżeli kontrola ma charakter doraźny dotyczący sprawdzenia zachowania warunków zawieszenia działalności gospodarczej (zob. dodany z dniem 1 stycznia 2016 r. art. 282c § 1 pkt 1 lit. i o.p.).
---	---

<p>których przypadku nie zawiadamiało się o zamiarze wszczęcia kontroli podatkowej.</p>	
<p>111. Ułatwienie kontrolowania zakładów podmiotów zagranicznych</p>	
<p>Dotychczas brak było przepisów szczególnych dotyczących zakładów podmiotów zagranicznych utrudnia wszczęcie kontroli podatkowej w zakresie ich kontroli.</p>	<p>Z dniem 1 stycznia 2016 r. dodano przepis, że jeżeli kontrolowanym jest zakład podmiotu zagranicznego, upoważnienie doręcza się oraz okazuje się legitymację służbową osobie faktycznie kierującej, nadzorującej lub reprezentującej działalność prowadzoną na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (zob. dodany z dniem 1 stycznia 2016 r. art. 284 § 2a o.p.). Ułatwia to wszczynanie kontroli zakładów podmiotów zagranicznych.</p>
<p>112. Określenie skutków wszczęcia kontroli przez organ niewłaściwy</p>	
<p>Do tej pory o.p. nie regulowała sytuacji, gdy po ustaleniu kontroli okazuje się, że kontrolę wszczął organ niewłaściwy.</p>	<p>Z początkiem 2016 r. dodany został art. 290b o.p. Przepisy tego artykułu określają konsekwencje sytuacji, gdy po ustaleniu kontroli okazuje się, że kontrolę wszczął organ niewłaściwy. Z przepisów tych wynika, między innymi, że czynności podjęte w tak wszczętej kontroli pozostają w mocy.</p>
<p>113. Nowe podmioty uprawnione do otrzymywania informacji zawartych w aktach spraw podatkowych</p>	
<p>Dotychczas obowiązujące przepisy nie przewidywały możliwości upoważniania przez organy jednostek samorządu terytorialnego kierowników jednostek organizacyjnych tych jednostek samorządu terytorialnego do wykonywania w ich imieniu praw i obowiązków wierzyciela. W konsekwencji upoważnionym kierownikom i pracownikom jednostek organizacyjnych, o których mowa, nie mogły zostać udostępnione informacje zawarte w aktach spraw podatkowych. Z dotychczas obowiązujących</p>	<p>Od 1 stycznia 2016 r. informacje zawarte w aktach spraw podatkowych są udostępniane również:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) upoważnionemu przez wójta, burmistrza (prezydenta miasta), starostę albo marszałka województwa kierownikowi jednostki organizacyjnej jednostki samorządu terytorialnego niemającej osobowości prawnej oraz upoważnionemu pracownikowi tej jednostki, do wykonywania w jego imieniu praw i obowiązków wierzyciela na podstawie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji, w zakresie niezbędnym do wszczęcia i prowadzenia postępowania egzekucyjnego lub zabezpieczającego (zob. dodawany art. 299 § 3 pkt 8a o.p.), 2) upoważnionemu przez organ egzekucyjny kierownikowi jednostki organizacyjnej gminy niemającej osobowości prawnej oraz upoważnionemu pracownikowi tej jednostki, do działania w jego imieniu jako organ egzekucyjny na podstawie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w

<p>przepisów nie wynikało również wprost, że do otrzymywanych informacji zawartych w aktach podatkowych upoważnione są administracyjne organy egzekucyjne.</p>	<p>administracji, w zakresie niezbędnym do wszczęcia i prowadzenia postępowania egzekucyjnego lub zabezpieczającego (zob. dodawany art. 299 § 3 pkt 8b o.p.).</p> <p>Ponadto z dniem 1 stycznia 2016 r. nowe brzmienie otrzymał art. 299 § 3 pkt 8 o.p. Wynika z niego, że informacje zawarte w aktach spraw podatkowych są udostępniane również administracyjnym organom egzekucyjnym w związku z toczącym się postępowaniem egzekucyjnym lub zabezpieczającym.</p>
--	--

114. Rozszerzenie treści zaświadczeń stwierdzających stan zaległości

<p>Dotychczas:</p> <p>1) istniały wątpliwości dotyczące uwzględnienia w zaświadczeniu stwierdzającym stan zaległości treści decyzji określającej lub ustalającej, która nie została jeszcze doręczona,</p> <p>2) w zaświadczeniach stwierdzających stan zaległości nie były wykazywane odsetki na zwłokę od zaliczek na podatek.</p>	<p>Od 1 stycznia 2016 r.:</p> <p>1) w przypadkach, gdy doręczenie decyzji kończącej postępowanie podatkowe nie było możliwe przed upływem terminu określonego na wydanie zaświadczenia, organ podatkowy wydając zaświadczenie podaje informację nie tylko o prowadzonym, ale także zakończonym postępowaniu (zob. obowiązujące od 1 stycznia 2016 r. brzmienie art. 306e § 3 o.p.),</p> <p>2) w zaświadczeniach stwierdzających stan zaległości wykazywane są również odsetki na zwłokę od zaliczek na podatek (zob. dodawany z dniem 1 stycznia 2016 r. art. 306e § 7 o.p.).</p>
--	---

115. Nowe rodzaje zaświadczeń

<p>Przepisy nie przewidywały możliwości uzyskania przez byłych wspólników rozwiązanych spółek cywilnych zaświadczeń o zaległościach podatkowych tych spółek, jak również nie przewidywały możliwości uzyskiwania przez właścicieli przedmiotu hipoteki przymusowej lub zastawu skarbowego zaświadczenia o wysokości kwot zabezpieczonych hipoteką lub zastawem. Nie było również</p>	<p>Od 1 stycznia 2016 r. organy podatkowe mogą wydawać trzy nowe rodzaje zaświadczeń, tj. zaświadczenia o wysokości:</p> <p>1) zaległości podatkowych rozwiązanej spółki cywilnej – na żądanie byłego wspólnika tej spółki (zob. dodawany z dniem 1 stycznia 2016 r. art. 306h § 3 o.p.),</p> <p>2) zobowiązania podatkowego (zaległości podatkowych), kosztów upomnienia, kosztów egzekucyjnych zabezpieczonego hipoteką przymusową lub zastawem skarbowym oraz objętego wnioskiem o wpis hipoteki, jeżeli hipoteka nie jest wpisana – na żądanie właściciela przedmiotu hipoteki lub zastawu (zob. dodawany z dniem 1 stycznia 2016 r. art. 306h § 4 o.p.),</p> <p>3) wysokości dochodu lub obrotu spadkodawcy – na wniosek wstępnego, zstępnego lub małżonka, którzy</p>
--	---

<p>możliwości uzyskania przez spadkobierców zaświadczenia o wysokości dochodu lub obrotu spadkodawcy.</p>	<p>uprawdopodobnią, że mogą być spadkobiercami (zob. dodawany z dniem 1 stycznia 2016 r. art. 306i § 1 o.p.).</p>
<p>116. Umożliwienie doręczania zaświadczeń w formie dokumentu elektronicznego</p>	
<p>Dotychczas obowiązujące przepisy nie przewidywały możliwości doręczania zaświadczeń w formie dokumentu elektronicznego.</p>	<p>Z dniem 1 stycznia 2016 r. art. 306j pkt 1 o.p. otrzymał nowe brzmienie, z którego wynika obowiązek określenia przez Ministra Finansów trybu wydawania zaświadczeń uwzględniającego możliwość doręczania zaświadczeń w formie dokumentu elektronicznego. Oznacza to, że od 1 stycznia 2016 r. istnieje możliwość doręczania zaświadczeń w tej formie.</p>
<p>117. Rozszerzenie stosowania regulacji dotyczących przedawnienia</p>	
<p>Do tej pory o.p. nie przewidywała możliwości stosowania regulacji dotyczących przedawnienia zobowiązań podatkowych, o których mowa w art. 52 o.p., zwrotu różnicy podatku, zwrotu podatku naliczonego oraz nadwyżki podatku naliczonego nad należnym w rozumieniu przepisów VAT.</p>	<p>Z dniem 1 stycznia 2016 r. nowe brzmienie otrzymał art. 71 o.p. Wynika z niego rozszerzenie stosowania regulacji dotyczących przedawnienia do zaległości podatkowych, o których mowa w art. 52 o.p., zwrotu różnicy podatku, zwrotu podatku naliczonego oraz nadwyżki podatku naliczonego nad należnym w rozumieniu przepisów VAT.</p>
<p>118. Umożliwienie udzielania pełnomocnictwa do podpisywania deklaracji w formie dokumentu elektronicznego</p>	
<p>Dotychczas pełnomocnictwo do podpisywania deklaracji (oraz odwołanie takiego pełnomocnictwa) nie mogło być składane w formie dokumentu elektronicznego.</p>	<p>Od 1 stycznia 2016 r. możliwe stało się składanie pełnomocnictwa do podpisywania deklaracji (oraz odwołania tego pełnomocnictwa) w formie dokumentu elektronicznego (zob. dodany z dniem 1 stycznia 2016 r. art. 80a § 2b o.p.). Pełnomocnictwa do podpisywania deklaracji (oraz odwołania takich pełnomocnictw) w tej formie będą mogły być składane do Ministra Finansów (zob.</p>

	dodany z dniem 1 stycznia 2016 r. art. 80a § 2c o.p.).
119. Nowe przepisy o pełnomocnikach	
Dotychczas regulacje dotyczące działania przez pełnomocników zawierały przepisy art. 136 i 137 o.p.	Z dniem 1 stycznia 2016 r. art. 136 i 137 o.p. zostaną uchylone. W zamian dodane zostały przepisy art. 138a-138o o.p. (przepisy te składają się na rozdział 3a w dziale IV o.p.), w którym zawarte są przepisy dotyczące pełnomocników (z zastrzeżeniem, że część z tych przepisów weszła w życie dopiero z dniem 1 lipca 2016 r.).
120. Wprowadzenie instytucji tymczasowego pełnomocnika szczególnego dla osób nieobecnych	
Do tej pory przepisy nie przewidywały instytucji tymczasowego pełnomocnictwa szczególnego dla osób nieobecnych. Jedynie art. 138 § 2 o.p. stanowił, że w przypadku konieczności podjęcia czynności niecierpiących zwłoki organ podatkowy wyznacza dla osoby nieobecnej przedstawiciela, za jego zgodą, uprawnionego do działania do czasu wyznaczenia kuratora dla osoby nieobecnej przez sąd.	Z początkiem 2016 r. wprowadzona została instytucja tymczasowego pełnomocnika szczególnego dla osób nieobecnych (zob. dodawane z dniem 1 stycznia 2016 r. art. 138l i 138m o.p.). Jest on wyznaczany przez organ podatkowy dla nieobecnej osoby fizycznej (tymczasowym pełnomocnikiem dla osób fizycznych może być członek rodziny, jeżeli wyrazi na to zgodę, lub doradca podatkowy wyznaczony przez organ podatkowy), zaś w przypadku osób prawnych lub jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej – w przypadku braku ich organów lub niemożności ustalenia adresu siedzib, miejsca prowadzenia działalności lub miejsca zamieszkania osób upoważnionych do reprezentowania ich spraw (tymczasowym pełnomocnikiem dla osób prawnych lub jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej może być tylko adwokat, radca prawny lub doradca podatkowy). Tymczasowy pełnomocnik szczególny dla osób nieobecnych jest upoważniony do działania za stronę do czasu wyznaczenia kuratora przez sąd. Wprowadzeniu instytucji tymczasowego pełnomocnika szczególnego dla osób nieobecnych towarzyszy uchylenie art. 138 § 2 o.p.
Przeczytaj również: Wprowadzenie trzech rodzajów pełnomocnictw i inne zmiany w przepisach dotyczących	

pełnomocnictw	
121. Doręczanie elektroniczne pism pełnomocnikom zawodowym oraz organom administracji publicznej	
Pełnomocnikom zawodowym (adwokatom, radcom prawnym oraz doradcom podatkowym) pisma doręczane były przede wszystkim w formie papierowej. Podobnie miała się rzecz w przypadku pism dostarczanych organom administracji publicznej.	Z początkiem 2016 r. dodany został przepis stanowiący, że doręczenie pism pełnomocnikowi będącemu adwokatem, radcą prawnym lub doradcą podatkowym oraz organom administracji publicznej następuje za pomocą środków komunikacji elektronicznej albo w siedzibie organu podatkowego (zob. dodawany z dniem 1 stycznia 2016 r. art. 144 § 5 o.p.).
ZMIANY, KTÓRE WESZŁY W ŻYCIE 1 LIPCA 2016 r.	
Przepisy obowiązujące przed zmianą (do 30 czerwca 2016 r.)	Przepisy obowiązujące po zmianie (od 1 czerwca 2016 r.)
1. Wprowadzenie pełnomocnictw ogólnych w procedurach podatkowych	
Dotychczas przepisy nie przewidywały możliwości ustanowienia pełnomocnictwa obejmującego wszystkie sprawy podatkowe oraz inne sprawy należące do właściwości organów podatkowych lub organów kontroli skarbowej.	Z dniem 1 lipca 2016 r. wprowadzone zostało pełnomocnictwo ogólne (zob. dodany z dniem 1 lipca 2016 r. art. 138d o.p.). Ten rodzaj pełnomocnictwa obejmuje wszystkie sprawy podatkowe oraz inne sprawy należące do właściwości organów podatkowych lub organów kontroli skarbowej. Ustanowienie tego rodzaju pełnomocnictwa wyłączyło zatem uciążliwość związaną z dotychczasowym obowiązkiem przedkładania pełnomocnictwa lub urzędowo poświadczonego odpisu pełnomocnictwa do akt każdej sprawy podatkowej (oraz ograniczyło związane z tym koszty).
2. Uprawnienie do żądania przekazania ksiąg podatkowych w postaci elektronicznej	
Do tej pory przepisy nie przewidywały upoważnienia dla organów podatkowych do żądania przekazania ksiąg podatkowych w formie elektronicznej.	Z dniem 1 lipca 2016 r. dodany został art. 193a o.p., który – w przypadku prowadzenia ksiąg podatkowych przy użyciu programów komputerowych – upoważnia organy podatkowe do żądania przekazania całości lub części tych ksiąg oraz dowodów księgowych za pomocą środków komunikacji elektronicznej lub na informatycznych nośnikach danych.
Przeczytaj również: Jednolity Plik Kontrolny	
3. Umożliwienie żądania od kontrahentów podatnika przekazywania danych w formie elektronicznej	

<p>Przepisy nie przewidywały upoważnienia dla organów podatkowych do żądania od kontrahentów podatnika przekazywania danych w formie elektronicznej.</p>	<p>Z dniem 1 lipca 2016 r. dodany został art. 274c § 1 pkt 2 o.p. Umożliwił on organom podatkowym, w związku z postępowaniem podatkowym lub kontrolą podatkową, żądanie od kontrahentów podatnika wykonujących działalność gospodarczą przekazania, za pomocą środków komunikacji elektronicznej lub na informatycznym nośniku danych, wyciągu z ksiąg podatkowych i dowodów księgowych zapisanego w postaci elektronicznej, jeżeli kontrahent podatnika prowadzi księgi podatkowe przy użyciu programów komputerowych.</p>
--	---

4. Umożliwienie żądania od podatnika przekazania danych w formie elektronicznej

<p>Do tej pory przepisy nie upoważniały organów podatkowych do żądania od kontrolowanych i osób z nimi związanych przekazania danych w formie elektronicznej.</p>	<p>Z dniem 1 lipca 2016 r. dodany został art. 287 § 1 pkt 3 o.p. Umożliwił on organom podatkowym żądanie od kontrolowanych, jego pracowników oraz osób współdziałających z kontrolowanymi przekazania, za pomocą środków komunikacji elektronicznej lub na informatycznym nośniku danych, wyciąg z ksiąg podatkowych oraz dowodów księgowych zapisany w postaci elektronicznej, jeżeli kontrolowany prowadzi księgi podatkowe przy użyciu programów komputerowych.</p>
---	--

Przepisy obowiązujące przed zmianą (do 31 grudnia 2016 r.)	Przepisy obowiązujące po zmianie (od 1 stycznia 2017 r.)
1. Utworzenie Rejestru Zastawów Skarbowych	
<p>Obecnie nie istnieje ogólnodostępny rejestr zastawów skarbowych, który jest bezpłatnie dostępny dla każdego zainteresowanego przez Internet. Wypisy z rejestrów zastawów skarbowych (tj. z rejestrów zastawów prowadzonych przez naczelników urzędów skarbowych oraz z Centralnego Rejestru Zastawów Skarbowych prowadzonego przez Ministra Finansów) są sporządzane za opłatą na wniosek zainteresowanych podmiotów.</p>	<p>Przewiduje się utworzenie z dniem 1 stycznia 2017 r. Rejestru Zastawów Skarbowych. Rejestr ten (zawierając on będzie informacje o zabezpieczeniach skarbowych na ruchomościach oraz zbywalnych prawach majątkowych) dostępny będzie dla każdego, nieodpłatnie przez Internet (zob. zmieniający z dniem 1 stycznia 2017 r. art. 43 o.p.). Dla podmiotów zainteresowanych dostępna ma pozostać opcja formalnego, odpłatnego wypisu.</p> <p>Zmianom powyższym towarzyszyć ma preredagowanie przepisów dotyczących zastawów skarbowych (zob. zmieniane z dniem 1 stycznia 2017 r. art. 42-46 o.p. oraz dodawane z dniem 1 stycznia 2017 r. art. 46a-46i o.p.).</p>